

**Raport z realizacji
„Programu Ochrony Środowiska dla Miasta
Bolesławiec na lata 2014 – 2017 z
uwzględnieniem lat 2018 – 2021”.
w latach 2014 – 2015**

ZLECENIODAWCA:

GMINA BOLESŁAWIEC

ul. Rynek 41-Ratusz

59-700 Bolesławiec

tel. + 48 75 64 56 400, faks: + 48 75 64 56 402

e-mail: umboleslawiec@um.boleslawiec.pl, <http://www.um.boleslawiec.pl>

ZLECENIOBIORCA:

AUTOR OPRACOWANIA:

Adam Czekański

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	6
1.1 Podstawa prawna opracowania	6
2 Charakterystyka Miasta Bolesławiec.....	6
2.1. POŁOŻENIE	6
2.2. DEMOGRAFIA.	8
2.3. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.....	10
2.4. LASY.....	12
2.5. ZIELEŃ MIEJSKA.	12
2.6. OCHRONA PRZYRODY.....	13
2.7. WODY.	14
2.7.1. WODY POWIERZCHNIOWE.....	14
2.7.2. WODY PODZIEMNE.	15
2.8.POWIERZCHNIA ZIEMI.	15
2.9. ZASOBY NATURALNE.	15
3. Przyjęte do realizacji w POŚ na lata 2014 – 2017 na terenie miasta Bolesławiec priorytety ekologiczne.	16
4. Zadania i koszty ich realizacji w okresie objętym Raportem.	24

Wykaz pojęć i skrótów

As – arsen
 B(a)P – benzo(a)piren
 BKP - Biuro Konserwacji Przyrody
 BZT₅ - biologiczne zapotrzebowanie tlenu
 Cd – kadm
 ChZT – chemiczne zapotrzebowanie tlenu
 c.o. – centralne ogrzewanie
 CO – tlenek węgla
 C₆H₆ – benzen
 CO₂ – dwutlenek węgla
 EE – edukacja ekologiczna
 GL – jakość gleb
 GO – gospodarka odpadami
 GUS – Główny Urząd Statystyczny
 GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych
 H – klimat akustyczny
 IMGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
 IUNG – Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa
 JCW – jednolite części wód
 JCWPd – jednolite części wód podziemnych
 KM PSP - Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej
 KPGO – Krajowy Plan Gospodarki Odpadami
 KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych
 KPZL – Krajowy Program Zwiększania Lesistości
 L_{DWN} – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6.00 do godz. 18.00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18.00 do godz. 22.00) i pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)
 L_N – długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)
 LZO – lotne związki organiczne
 MA – mapa akustyczna
 MEC – Miejska Energetyka Ciepła
 Mg – megagram
 m.s.c. – miejska sieć ciepłownicza
 mpzp – miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego
 Ni – nikiel
 NO₂ – dwutlenek azotu
 O₃ - ozon
 OP – zasoby przyrodnicze
 OSCh-R – Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
 OSO – obszary specjalnej ochrony ptaków
 OZE – odnawialne źródła energii
 OZW – obszary mające znaczenie dla Wspólnoty
 PA – powietrze atmosferyczne
 PAP – zapobieganie poważnym awariom
 Pb – ołów
 PD – poziom dopuszczalny
 PEM – pola elektromagnetyczne
 PEP – Polityka Ekologiczna Państwa
 PIG – Państwowy Instytut Geologiczny
 PIS – Państwowa Inspekcja Sanitarna
 PIW – Państwowa Inspekcja Weterynaryjna
 PM – pył drobny, (z ang. *Particulate Matter*)
 PMS – Państwowy Monitoring Środowiska
 POH – Program ochrony środowiska przed hałasem
 POKzA – Program Oczyszczania Kraju z Azbestu do 2032
 PONE – Program Ograniczenia Niskiej Emisji
 POP – Program ochrony powietrza
 POŚ – „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bolesławiec na lata 2014 – 2017 z uwzględnieniem lat 2018 – 2021”.

Program Wojewódzki – „Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego”

Raport – Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska Miasta Bolesławiec za lata 2014-2015

RDLP – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych
RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
RDW – Ramowa Dyrektywa Wodna
RLM – Równoważna Liczba Mieszkańców
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SM – kopaliny
SOO – specjalne obszary ochrony siedlisk
SO₂ – dwutlenek siarki
SRK – Strategia Rozwoju Bolesławca
ŚRWOPR – Środkowopomorskie Regionalne Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
T – turystyka
UE – Unia Europejska
UM – Urząd Miejski w Bolesławcu
W – wody powierzchniowe i podziemne
WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WM – wody morskie: przejściowe i przybrzeżne
WPF – Wieloletnia Prognoza Finansowa
WPGO – Wojewódzki plan gospodarki odpadami
WPOŚ – Wojewódzki program ochrony środowiska
WWA – wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne
ZDM – Zarząd Dróg Miejskich
ZODR – Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego

1. WPROWADZENIE

Raport z wykonania Programu ochrony środowiska dla miasta Bolesławiec na lata 2014-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2021 (nazywany dalej Programem ochrony środowiska) jest dokumentem sporządzanym co dwa lata w celu skontrolowania stanu realizacji zadań zaplanowanych w Programie Ochrony Środowiska. Źródłem informacji dla opracowania niniejszego dokumentu były następujące dane:

- dane i informacje udostępnione przez Urząd Miasta w Bolesławcu, w tym sprawozdanie finansowe za lata 2013 -2014,
- dane Głównego Urzędu Statystycznego,
- BDL,
- WIOS we Wrocławiu.

Niniejszy dokument określa stopień realizacji zadań własnych Gminy.

1.1 Podstawa prawna opracowania

Podstawą opracowania „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska Miasta Bolesławiec za lata 2014-2015” (zwanego dalej Raportem) jest art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013r. poz. 1232 ze zm.). Przedmiotem niniejszego opracowania jest raport z wykonania w latach 2014-2015 celów i zadań zapisanych Programie Ochrony Środowiska Miasta Bolesławiec (zwanym dalej POŚ), stanowiącym instrument długofalowego zarządzania środowiskiem oraz element ciągłości i trwałości działań władz miasta Bolesławiec na rzecz ochrony i zrównoważonego rozwoju środowiska, który tworzony jest zgodnie z art. 14, 17 i 18 ww. ustawy i podlega aktualizacji co 4 lata. Na rok 2016 przypada termin sporządzenia raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska Miasta Bolesławiec za okres sprawozdawczy obejmujący dwa lata 2014-2015r., w związku z czym Raport dotyczy „Programu Ochrony Środowiska Miasta Bolesławiec na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021” .

2 Charakterystyka Miasta Bolesławiec

2.1. POŁOŻENIE

Bolesławiec jest gminą miejską, położoną w zachodniej Polsce, w północno-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Miasto Bolesławiec wchodzi w skład powiatu bolesławieckiego, który obejmuje ponadto następujące gminy:

- Osiecznica,
- Nowogrodziec (gmina wiejsko-miejska),
- Bolesławiec (gmina wiejska),
- Warta Bolesławiecka,
- Gromadka.

Rysunek 2.1. Położenie miasta Bolesławiec w powiecie bolesławieckim . Źródło: www.gminy.pl

Miasto Bolesławiec zajmuje powierzchnię 2357 ha.

Bolesławiec stanowi ważny węzeł komunikacyjny w zachodniej części województwa dolnośląskiego. Miasto leży na skrzyżowaniu drogi międzynarodowej i krajowej A4 z Medyki, przez Kraków, Wrocław do Jędrzychowic, drogi krajowej nr 94, dróg wojewódzkich:

- nr 297 z Jeleniej Góry do Nowej Soli i dalej drogą krajową nr 3 do Szczecina i Świnoujścia,
- nr 363 z Bolesławca do Jenkowa przez Złotoryję i Jawor,
- nr 350 Bolesławiec – Ruszów – Przewóz – Łęknica.

i dróg powiatowych:

- nr 2272D: Bolesławiec – Gromadka – Chocianów,
- nr 2273D: Bolesławiec – Ocice – Lubań,
- nr 2280D: Bolesławiec – Żeliszew – Ustronie,
- nr 2286D: Bolesławiec- Dąbrowa – Kraśnik Dolny – Tomaszów – Wilczy Las,
- nr 2305D: Bolesławiec ul.: Żwirki i Wigury, K. Miarki,
- nr 2306D: Bolesławiec ul.: Podgórna i Zygmunta Augusta,
- nr 2307D: Bolesławiec ul.: Tyrankiewiczów i Wojska Polskiego,
- nr 2308D: Bolesławiec ul. Żeromskiego,
- nr 2309D: Bolesławiec ul. Łasicka,
- nr 2310D: Bolesławiec ul.: Zwycięstwa i Leśna,
- nr 2311D: Bolesławiec ul.: Kubika i Gdańska,
- nr 2312D: Bolesławiec ul. Śluzowa,
- nr 2312D: Bolesławiec ul.: Polna i Modłowa do średnicy miejskiej,
- nr 2312D: Bolesławiec ul. Ogrodowa,
- nr 2312D: Bolesławiec ul. Mickiewicza,
- nr 2312D: Bolesławiec ul. Sądowa,
- nr 2312D: Bolesławiec ul. Dolne Młyny,
- nr 2312D: Bolesławiec ul. Mostowa,
- nr 2312D: Bolesławiec ul. Komuny Paryskiej,

- nr 2312D: Bolesławiec ul. Staroszkolna,
- nr 2312D: Bolesławiec ul. Spacerowa,

Drogi wojewódzkie wewnątrz miasta prowadzone są głównie w zwartej zabudowie, co praktycznie uniemożliwia podniesienie ich parametrów technicznych poprzez poszerzenie pasa drogowego. Prowadzone są jedynie prace związane z poprawą stanu ich nawierzchni.

Wysokość terenu, na którym położony jest Bolesławiec waha się od 170 m n.p.m (dno doliny Bobru przy ujściu z miasta) do ok. 250 m n.p.m na południowym skraju miasta. Deniwelacje wynoszą 70 m. Teren obniża się w kierunku północnym.

Przez okolice Bolesławca przebiega ważna granica geologiczna oddzielająca Sudety od bloku przedsudeckiego. Wyznacza ją uskok brzeżny sudecki przebiegający w kierunku NW-SE. Południowa część miasta (Lasy Bolesławieckie) zaliczana jest do rejonu sudeckiego. Granica ta nie odzwierciedla się w rzeźbie terenu, ponieważ jest ona maskowana luźnymi skałami osadowymi. Tereny miasta położone na północ od tego uskoku należą już do bloku przedsudeckiego.

2.2. DEMOGRAFIA.

Według stanu na dzień 1 stycznia 2015 r. Miasto Bolesławiec zamieszkiwało 39373 osób. Z analizy poziomu liczby ludności na przestrzeni lat 2010 – 2015 wynika, że liczba mieszkańców Miasta wykazywała niewielką tendencję spadkową. Biorąc pod uwagę rok 2010 oraz 2015 można stwierdzić, iż liczba osób zamieszkujących teren Bolesławca zmniejszyła się o 8,3%.

Gęstość zaludnienia na terenie Bolesławca w 2015 r. wynosiła 1 650 osób na km². Poniżej w tabeli przedstawiono dane dotyczące zmiany ilości mieszkańców w latach 2010-2015 na tle powiatu bolesławieckiego i województwa dolnośląskiego.

Tabela nr 2.1 Ilości mieszkańców w Bolesławcu w latach 2010-2015 na tle powiatu bolesławieckiego i województwa dolnośląskiego.

Jednostka terytorialna	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
DOLNOŚLĄSKIE	2 917 242	2 916 577	2 914 362	2 909 997	2 908 457	2 904 207
Powiat bolesławiecki	90 506	90 528	90 420	90 306	90 346	90 199
Bolesławiec (1)	40 309	40 119	39 851	39 603	39 464	39 373

Źródło: GUS - Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Tabela nr 2.2 Ludność wg płci w Bolesławcu w latach 2010-2015 na tle powiatu bolesławieckiego i województwa dolnośląskiego.

	mężczyźni					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
DOLNOŚLĄSKIE	1 403 342	1 402 975	1 401 750	1 399 490	1 398 554	1 396 318
Powiat	44 032	44 040	44 001	43 962	43 947	43 810

bolesławiecki						
Bolesławiec (1)	19 085	18 985	18 859	18 737	18 640	18 543
	kobiety					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]	[osoba]
DOLNOŚLĄSKIE	1 513 900	1 513 602	1 512 612	1 510 507	1 509 903	1 507 889
Powiat bolesławiecki	46 474	46 488	46 419	46 344	46 399	46 389
Bolesławiec (1)	21 224	21 134	20 992	20 866	20 824	20 830

Źródło: GUS - Bank Danych Lokalnych <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/podgrup/tablica>

Prognozy demograficzne z uwzględnieniem ruchów migracyjnych

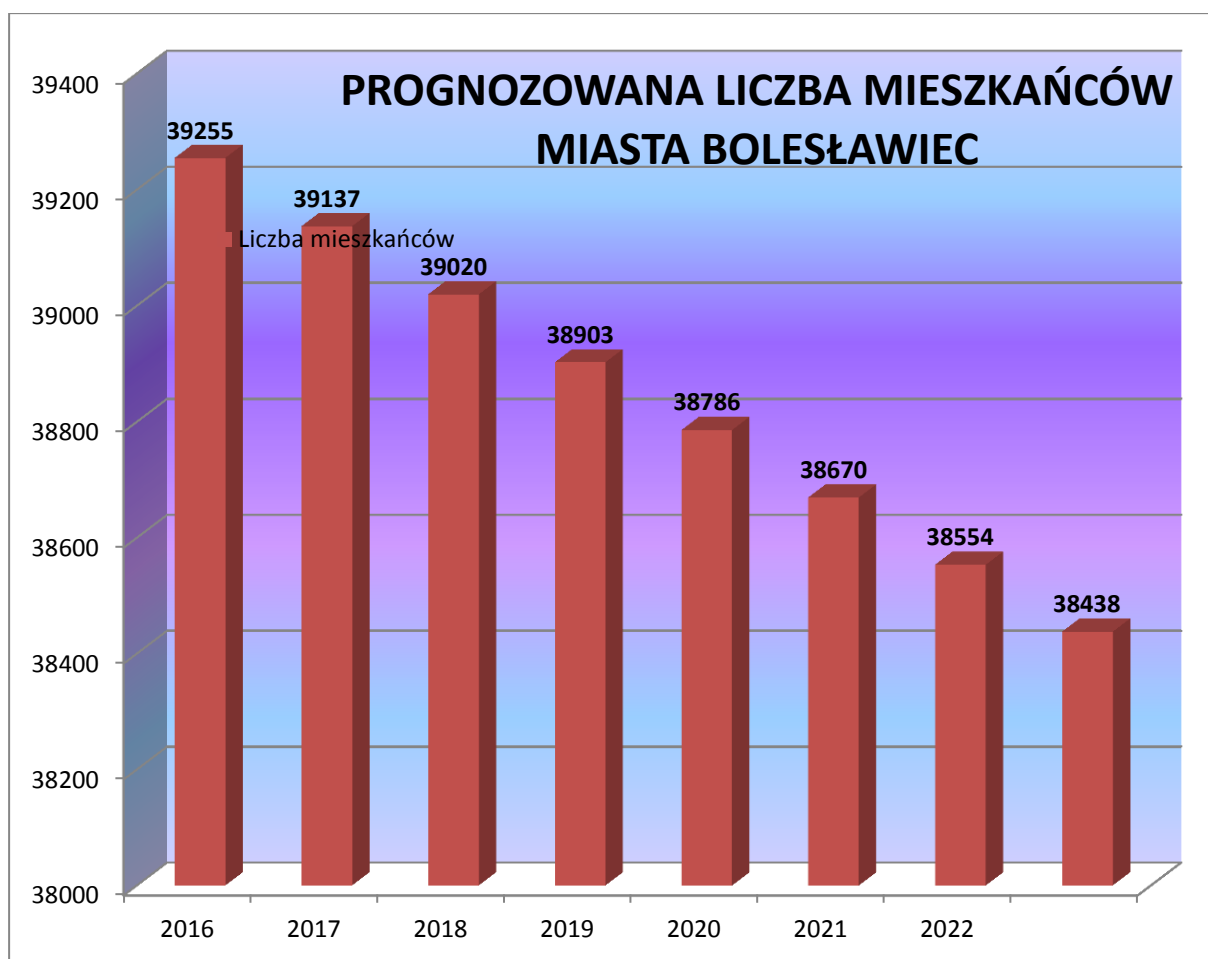
Znając tendencję zmian liczby ludności na terenie miasta oraz znając liczbę ludności w mieście w roku 2015 obliczono prognozę demograficzną na lata 2016-2023. Wyniki prognozy demograficznej pokazuje tabela nr 2.2.

Tabela nr 2.3 Prognoza demograficzna dla Miasta Bolesławiec na lata 2015-2022.

ROK	Miasto Bolesławiec
2016	39255
2017	39137
2018	39020
2019	38903
2020	38786
2021	38670
2022	38554
2023	38438

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z tabeli nr 2.3 wynika, że liczba ludności miasta będzie systematycznie malała w stosunku do roku 2015. W 2023 będzie ona 2 % niższa niż w roku 2015. Warunkowane to będzie przede wszystkim systematycznym spadkiem ludności na skutek ujemnego przyrostu naturalnego oraz odpływem ludności w związku z migracjami zagranicznymi, krajowymi i regionalnymi. Zjawisko to będzie mogło być zahamowane poprzez poprawę infrastruktury technicznej, wzrost konkurencyjności gospodarki gminy i przedsiębiorstw, rozbudowę systemu komunikacyjnego i infrastruktury. Prognozę demograficzną dla zdefiniowanej aglomeracji przedstawia rysunek 2.2.

Rysunek 2.2 Prognoza demograficzna obszaru objętego Programem
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Prognozy demograficzne GUS-u na lata 2016-2023 wskazują na powolną tendencję spadkową w zakresie liczby mieszkańców gminy.

2.3. DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA.

Miasto Bolesławiec jest ważnym ośrodkiem o funkcjach ponadlokalnych i bogato rozwiniętych funkcjach społeczno-gospodarczych. Wiodącymi funkcjami w mieście są:

- funkcja przemysłowa (43 % ogółu zatrudnionych),
- funkcja usługowa – usługi rynkowe (29% ogółu zatrudnionych),
- funkcja usługowa – usługi nierynkowe: ochrona zdrowia, edukacja, administracja (28% ogółu zatrudnionych).

Struktura branż i firm prowadzących działalność na terenie Bolesławca nie uległa radykalnym zmianom. Liczba podmiotów gospodarczych ujętych w ewidencji działalności gospodarczej wynosiła na koniec 2015 r. 4 598 podmiotów (według BDL, 2016 r.).

Poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące podmiotów gospodarczych na terenie miasta Bolesławiec:

Tabela 2.4 Struktura działalności gospodarczej na terenie miasta Bolesławiec w latach 2014 – 2015

Nazwa	ogółem		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		przemysł i budownictwo		pozostała działalność	
	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
	[-]	[-]	[-]	[-]	[-]	[-]	[-]	[-]
Bolesławiec	4 566	4 598	39	39	777	809	3 750	3 750

Źródło: GUS - Bank Danych Lokalnych

Tabela 2.5 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON

Nazwa	ogółem	sektor publiczny	sektor prywatny
	ogółem	ogółem	ogółem
	2015	2015	2015
	[-]	[-]	[-]
Bolesławiec (1)	4 598	272	4 298

Źródło: GUS - Bank Danych Lokalnych

Tabela 2.6 Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych	
	Rok
Ogółem	2015
Ogółem	4598
Sektor publiczny	
Sektor publiczny ogółem	272
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego ogółem	87
przedsiębiorstwa państwowe	0
spółki handlowe	13
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0
Sektor prywatny	
Ogółem	4 298
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	2 794
spółki handlowe	280
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	82

<i>Spółdzielnie</i>	12
<i>Fundacje</i>	9
<i>stowarzyszenia i organizacje społeczne</i>	114

źródło: Bank Danych Lokalnych, 2016 r

2.4. LASY.

Lasy, grunty leśne oraz zadrzewienia i zakrzaczenia zajmują na terenie Bolesławca powierzchnię 479 ha (20,3% powierzchni miasta), z czego same lasy - 451 ha (19,1%). Także lesistość terenów położonych wokół Bolesławca (w szczególności w kierunku północnym) jest bardzo wysoka i wynosi około 50%. Na terenie miasta znajdują się lasy różnych form własności:

- lasy Skarbu Państwa - 359 ha,
- lasy komunalne - 64 ha,
- lasy osób fizycznych - 15 ha.

Lasami Skarbu Państwa zarządza Nadleśnictwo Bolesławiec.

Nadzór nad lasami stanowiącymi własność osób fizycznych prowadzi Starosta Bolesławiecki.

2.5. ZIELEŃ MIEJSKA.

Tereny zieleni miasta Bolesławiec tworzą historycznie ukształtowane zespoły (zabytkowe planty, parki i cmentarze), zieleńce oraz lasy komunalne (dawne parki leśne). Powierzchnia terenów zieleni na terenie miasta wynosi ogółem 90 ha, w tym parki miejskie i zieleńce zajmują 26,5 ha, lasy komunalne - 63,8 ha. Uzupełniają je tereny zieleni towarzyszącej, tereny zieleni osiedlowej z placami zabaw, tereny ogrodów przydomowych, tereny obudowy biologicznej rzeki Bóbr oraz ogrody działkowe.

Ważnym elementem układu urbanistycznego są planty miejskie. Stanowią one założenie typu ringowego, powstałe po roku 1867 i przekształcane w latach 70-tych XIX w., a następnie w latach 20 -tych XX w. W obrębie plant oznakowano i opisano 32 drzewa, które wyróżniają się wielkością lub stanowią rzadko spotykane okazy dendrologiczne. Wśród tych pierwszych znajdują się tutaj egzemplarze jesionów, klonów, lip, dębów, buków, grabów, wiązów i kasztanowców. Do często egzotycznych okazów należą: daglezje, platany, wejmutki, świerki kłujące, skrzydłoorzech kaukaski, wierzby płaczące, lipa srebrzysta, klon srebrzysty. Rzadkimi okazami są: topola chińska, jesion pensylwański, lipa krymska, odmiana jednolistkowa jesionu wyniosłego, miłorząb dwuklapowy, modrzew japoński czy, nieczęsto spotykane, odmiany klonu pospolitego (Stolla, Schwedlera). W 1998 roku opracowano i opublikowano przewodnik dydaktyczny po bolesławieckich plantach.

Z wymienionymi wyżej założeniami łączy się park przy dworcu kolejowym. Mniejszej rangi założenia położone są przy ul. Tyrankiewiczów, zaprojektowane jako tereny zieleni towarzyszące szkole ceramicznej (dziś - Zespół Szkół Elektronicznych) i Zgorzeleckiej jako parki przy zabudowie rezydencyjnej.

Wieloprzestrzenne założenie związane jest z folwarkiem „Drüssel” czyli „Próg”. Jest to teren lasu komunalnego w rejonie ulicy Piastów. Urozmaiconą morfologicznie powierzchnię porasta

las liściasty o dużym zróżnicowaniu gatunkowym drzew. Dominuje tutaj dąb szypułkowy, liczne są również robinie akacjowe, lipa, klon pospolity, a w zachodniej części lasu świerk, sosna i modrzew. Wiele z tych drzew posiada pierśnicę przekraczającą 200 cm. Las charakteryzuje się bardzo bogatym podszytem, w którego skład wchodzi podrosty lokalnych gatunków drzew, głównie klonu. Teren udostępniony jest przez dwa szlaki turystyczne, zielony i niebieski.

Flora miasta liczy około 420 gatunków roślin naczyniowych, z czego 290 należy do gatunków synantropijnych. Duża liczba tych gatunków świadczy o wielkich zmianach jakie zaszły w środowisku przyrodniczym pod wpływem działalności człowieka. Na terenie Bolesławca stwierdzono występowanie 10 gatunków roślin chronionych (m.in. barwinek pospolity, bluszcz pospolity, chrobotek leśny, pokrzyk wilcza jagoda, sromotnik bezwstydy, widłak goździsty).

Inwentaryzacja obiektów przyrodniczych na terenie miasta Bolesławiec dokonana w 1998 roku przez firmę "Fulica - Jankowski Wojciech" z Wrocławia wykazała dużą różnorodność gatunkową i odmianową drzew, w większości wprowadzonych przez człowieka (parki, aleje, cmentarze). Zinwentaryzowano tutaj 51 gatunków i odmian gatunkowych wartościowych drzew, niektóre zaliczane do gatunków rzadkich w Polsce.

Lista najcenniejszych okazów zawiera 133 obiektów przyrodniczych, wśród których znajduje się 15 uznanych pomników przyrody ożywionej oraz dwa obiekty wpisane do rejestru zabytków. Są nimi: planty miejskie, założone na początku XIX w. oraz zawierający cenny drzewostan, park przy Sądzie Rejonowym. Oprócz nich, wśród kształtowanych obszarów zieleni na szczególną uwagę zasługują dwa ogrody przyszpitalne, 9 alej, 4 grupy drzew, 7 parków, 8 cmentarzy i miejsc pocmentarnych oraz 105 pojedynczych drzew.

W roku 2012 wykonano kolejną inwentaryzację przyrodniczą przez firmę BIO-PLAN (dr Krzysztof Spałek), określającą aktualny stan środowiska przyrodniczego na terenie miasta oraz wskazującą jakie zmiany zaszły w nim w ciągu ostatnich czternastu lat i czy rozwój miasta lub inne okoliczności spowodowały niekorzystne zmiany w jego florze i faunie.

2.6. OCHRONA PRZYRODY.

Na terenie miasta do obiektów objętych ochroną prawną należą pomniki przyrody ożywionej (15 sztuk) i nieożywionej (9 sztuk) oraz grupowy pomnik przyrody: aleja lip „Przyleśna” zlokalizowana na obrzeżach lasu komunalnego przy ul. Piastów.

W „Opracowaniu ekofizjograficznym dla Miasta Bolesławiec” zdefiniowano i określono System Przyrodniczy Miasta, będący układem terenów o istotnym znaczeniu przyrodniczym dla miasta i jego mieszkańców.

Osią Systemu Przyrodniczego Regionu jest korytarz ekologiczny Doliny Górnego Bobru. Korytarz ekologiczny związany z Bobrem i jego biologiczną obudową włączony jest do krajowej sieci ekologicznej Econet-PL oraz ma znaczenie międzynarodowe. Prowadzi on od Kudowy Zdroju łącząc obszary węzłowe Masywu Śnieżnika (obszar węzłowy nr 39M), Gór Stołowych (nr 37M), obszar karkonosko-izerski (nr 35M) oraz Gór i Pogórza Kaczawskiego (nr 36 M) i dalej na północ do obszaru węzłowego Borów Dolnośląskich. Ten ostatni, który niemal przylega do północno-zachodniej granicy Bolesławca ma istotne znaczenie klimatyczne (klimatotwórcze działanie lasów) oraz biologiczne (ostoje zwierzyny, drzewostany nasienne, potencjalne rezerваты przyrody). Korytarz Bobru stwarza natomiast dobre warunki dla przemieszczania się wielu gatunków zwierząt i roślin. Korytarz ten spełnia też funkcje klimatyczne i hydrologiczne.

W obrębie Systemu Przyrodniczego Bolesławca wyodrębniono:

- **Obszary węzłowe** - geokompleksy o dużych walorach przyrodniczych o znaczeniu co najmniej regionalnym, zdolne do zasilania innych terenów w mieście:
 - Obszar węzłowy Borów Dolnośląskich.
- **Węzły przyrodnicze** - geokompleksy o dużych walorach przyrodniczych, lecz o znaczeniu lokalnym:
 - Kompleks stawów w Chościszwicach oraz kompleksy leśne między Kruszynem i Kraśnikiem Dolnym.
 - Kompleks Lasów Bolesławieckich.
 - Lasy komunalne w rejonie ulicy Piastów (założenie „Drüssel”).
 - Fragment Doliny Bobru na odcinku od Kraszowic do granicy miasta Bolesławiec – proponowany rezerwat przyrody.
 - Fragment Doliny Bobru w obrębie Bolesławca obejmująca obszar terasy zalewowej rzeki, a także tereny rekreacyjne MOSiR, antropogeniczne zbiorniki wodne powstałe w wyniku powierzchniowej eksploatacji kruszywa
- **Korytarze ekologiczne** - geokompleksy ubogie w walory przyrodnicze, ale dające możliwość przekazywania walorów pomiędzy obszarami (znaczenie regionalne) lub węzłami ekologicznymi (znaczenie lokalne):
 - Dolina Górnego Bobru jako korytarz ekologiczny o znaczeniu ponadregionalnym.
- **Sięgacze** - korytarze ekologiczne przerwane barierą dla przekazywania walorów pomiędzy obszarami lub węzłami ekologicznymi:
 - Sięgacz Doliny Górnego Bobru o znaczeniu regionalnym obejmujący Lasy Bolesławieckie oraz lasy komunalne w rejonie ulicy Piastów.
- **Wyspy ekologiczne** – odizolowane od systemu tereny zieleni, które jednak odgrywają pewną rolę przyrodniczą stanowiąc lokalne biocentra pośród terenów zabudowy miejskiej:
 - Planty Miejskie.
 - Parki miejskie.
 - Wały Szwedzkie.

2.7. WODY.

2.7.1. WODY POWIERZCHNIOWE.

Główną rzeką przepływającą przez miasto Bolesławiec jest Bóbr, należący do zlewni Odry. Rzeką Bóbr jest jednym z największych dopływów Odry. Na terenie miasta rzeka płynie z południowego zachodu w kierunku północnym. Dolina Bobru ma charakter płaskodenny, z rozbudowanym systemem teras. Rzeką na terenie miasta została uregulowana, a dno doliny na niektórych odcinkach zostało silnie przekształcone w wyniku eksploatacji żwirów. Bóbr w obrębie miasta cechuje się spokojnym nurtem i znacznymi wartościami przepływu. Niemniej, Bóbr jest rzeką o stosunkowo dużych wahaniami poziomu wody, regulowanego kaskadą zbiorników retencyjnych w górnym odcinku rzeki (Pilchowice, Wrzeszczyszyn) poza granicami miasta Bolesławiec.

Oprócz Bobru, na terenie Bolesławca płynie jeszcze niewielki potok: Młynówka (Złoty Potok) – prawobrzeżny dopływ Bobru. Na całej swej długości (ok. 5,2 km) płynie on przez teren Bolesławca. Początek bierze na terenie Lasu Bolesławieckiego, który stanowił teren złotonośny. Źródła znajdują się na wysokości 225 m npm. w rejonie ulicy Jeleniogórskiej (droga nr 297 w kierunku Lwówka Śląskiego). Potok zasila zbiornik retencyjny przy ul. Jeleniogórskiej. Płynąc wśród ogrodów potok dociera do obwodnicy śródmiejskiej, gdzie skanalizowany niknie pod powierzchnią terenu. Jako Młynówka dopływa do Bobru na wysokości 175 m npm.

Uzupełnieniem sieci rzecznej są krótkie ciek, tj. rowy systemu melioracyjnego i znaczna ilość zbiorników w wyrobiskach poeksploatacyjnych, o powierzchni do kilku ha zlokalizowanych w dolinie rzeki Bóbr. Skupisko zalanych wyrobisk znajduje się w północnej i zachodniej części miasta.

2.7.2. WODY PODZIEMNE.

Według regionalizacji przedstawionej w Atlasie hydrogeologicznym województwa dolnośląskiego, obszar miasta leży w obrębie regionu XVI2 – bolesławieckiego. Na obszarze objętym opracowaniem występują cztery użytkowe piętra wodonośne: czwartorzędowe, trzeciorzędowe, kredowe (późny santon) i triasowe (poziom wapienia muszlowego i poziom pstrego piaskowca). Piętra kenozoiczne są kolektorem wód o charakterze porowym, a piętra starsze gromadzą wody porowo- szczelinowe.

Teren miasta zlokalizowany jest na obszarze najwyższej ochrony (ONO) kredowo - czwartorzędowego głównego zbiornika wód podziemnych GZWP nr 317 - Niecki Zewnętrznosudeckiej. Zwierciadło wody jest o charakterze napiętym i stabilizuje się na głębokościach 17 do 24 m. od powierzchni terenu. Głębokość ujęć wody wynosi tu około 130 m. Zbiornik ten nie jest praktycznie izolowany od powierzchni, lokalnie występują wkładki glin zwałowych o niewielkim rozprzestrzenieniu.

2.8. POWIERZCHNIA ZIEMI.

Gleby miasta Bolesławiec są glebami zmienionymi antropogenicznie, poprzez zabudowę zwartą i układ komunikacyjny oraz rolnictwo. Znacząca część gruntów rolnych (85%) posiada zgody na wyłączenie z produkcji rolnej. Rolnicza produkcja jest elementem marginesowym na tle ogólnej gospodarki miejskiej i w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zakłada się ograniczenia rozwoju funkcji rolniczej na obszarze miasta.

2.9. ZASOBY NATURALNE.

Na terenie miasta z surowców mineralnych występują jedynie kruszywa naturalne. Znajdują się tutaj następujące obszary udokumentowanych złóż piasków i żwirów: Bolesławice III, Bolesławice p.1, Bolesławice p.2, Bolesławice p.III i Bolesławiec II, z których dwa (Bolesławice p.III oraz Bolesławice p.1) było w 2009 roku eksploatowane, a złożo Bolesławice p.2 było eksploatowane tylko okresowo (źródło: Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. - Państwowy Instytut Geologiczny- Państwowy Instytut Badawczy w Warszawie).

3. Przyjęte do realizacji w POŚ na lata 2014 – 2017 na terenie miasta Bolesławiec priorytety ekologiczne.

W Programu ochrony środowiska dla miasta Bolesławiec na lata 2014 – 2017 z uwzględnieniem lat 2018 – 2021 przyjętym UCHWAŁĄ NR LVI/462/2014 RADY MIASTA BOLESŁAWIEC z dnia 12 listopada 2014 r. w sprawie przyjęcia Programu ochrony środowiska dla miasta Bolesławiec na lata 2014 – 2017 z uwzględnieniem lat 2018 – 2021 przyjęto następujące priorytety ekologiczne:

1. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU.

1. Zintegrowana, trwale zrównoważona ochrona zasobów przyrody prowadzona w ramach racjonalnej polityki przestrzennej

1.1. Ochrona obszarów i obiektów chronionych oraz pozostałych przyrodniczo cennych

1.1.1 Pielęgnacja i konserwacja istniejących na terenie Miasta obiektów i form ochrony przyrody.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo

1.1.2 Pielęgnacja i konserwacja istniejących na terenie Miasta pozostałych terenów i obiektów przyrodniczo cennych.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec Nadleśnictwo, Zarządy Dróg.

1.1.3 Ochrona terenów parkowych w obszarze śródmiejskim

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec.

1.1.4 Powiększenie powierzchni terenów zieleni

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, spółdzielnie mieszkaniowe właściciele domów.

1.1.5 Rozważenie możliwości i zasadności wprowadzenia dodatkowych form ochrony obejmujących dwa użytki ekologiczne

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec (po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu).

1.1.6 Edukacja mieszkańców w zakresie wartości przyrodniczych i krajobrazowych Miasta (doliny Bobru) – w tym przygotowanie opracowań, publikacji, informatorów, map dotyczących obiektów przyrodniczych i zabytków kulturowych Miasta.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, Marszałek Województwa, media, stowarzyszenia i organizacje turystyczno – krajoznawcze.

1.1.7 Podniesienie standardów wyposażenia i jakości urządzenia istniejących publicznych terenów zieleni, w tym zapewnienie bezpieczeństwa użytkowników

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, spółdzielnie mieszkaniowe.

1.1.8 Przeciwdziałanie zagrożeniu pożarowemu, w tym monitoring stanu i zagrożeń

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, Straż Pożarna, Straż Miejska, mieszkańcy Miasta Bolesławiec.

1.2. Rozwój Systemu Przyrodniczego Miasta

Ochrona walorów krajobrazu.

1.2.1 Systematyczne nasadzenia w miejscach dotychczas wyciętych drzew przydrożnych. Nasadzanie drzew wzdłuż nowych szlaków komunikacyjnych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, Zarządy Dróg.

1.2.2 Zapewnienie biologicznego funkcjonowania i wzajemnych powiązań ekosystemu poprzez zachowanie ciągu ekologicznego dolin cieków wodnych i powiązanie z nim systemem

korytarzy ekologicznych obszaru otaczającego, co pozwoli na swobodną migrację flory i fauny oraz jej ochronę

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, DZMiUW, Powiat Bolesławiecki.

1.2.3 Pozostawianie wolnych od zabudowy pasów terenu wzdłuż cieków

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec.

1.2.4 Zachowanie istniejących zbiorników wodnych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, właściciele nieruchomości.

1.2.5 Nadanie proekologicznego priorytetu przy zmianach sposobu zagospodarowania terenów tam, gdzie ciągi ekologiczne są zdegradowane poprzez dotychczasową działalność inwestycyjną.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec

1.2.6 Zwiększanie połączeń systemu przyrodniczego Miasta poprzez tworzenie łączników między poszczególnymi elementami systemu, scalanie niewielkich enklaw leśnych w większe kompleksy.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo

1.2.7 Wprowadzanie stref zieleni izolacyjnej wokół obiektów uciążliwych środowiskowo i krajobrazowo podmioty gospodarcze.

1.3. Uwzględnianie wartości środowiska przyrodniczego w polityce przestrzennej i kierunkach rozwoju Miasta.

1.3.1 Systematyczna weryfikacja i uaktualnianie wykonanej w roku 2012 inwentaryzacji przyrodniczej Miasta Bolesławiec

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec.

1.3.2 Intensywniejsze wykorzystanie terenów już zainwestowanych i rehabilitacja obszarów zdewastowanych poprzez kierowanie na nie (stymulacja) ruchu inwestycyjnego

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec.

1.3.3 Budowa i rozwój ścieżek edukacyjnych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Zarządy Dróg.

1.3.4 Wykorzystywanie zadrzewień do przesłaniania obiektów dysharmonijnych w krajobrazie, np: budynków, których przekształcenie nie jest zasadne ze względów funkcjonalnych i ekonomicznych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, spółdzielnie mieszkaniowe, właściciele nieruchomości.

2. OCHRONA LASÓW.

Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego

1.1 Wdrażanie proekologicznego modelu gospodarki leśnej

1.1.1 Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z planami urządzania lasów państwowych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Nadleśnictwo

1.1.2 Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z uproszczonymi planami urządzania lasów prywatnych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Nadleśnictwo, właściciele lasów, Powiat Bolesławiecki

1.1.3 Wzmocnienie kontroli gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń i w lasach prywatnych.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: ARiMR, Nadleśnictwo, Powiat Bolesławiecki

1.1.4 Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Nadleśnictwo, właściciele lasów

1.1.5 Realizacja wytycznych „Programu ochrony przyrody” nadleśnictwa Nadleśnictwo

3. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI

1 Ochrona powierzchni ziemi

1.1. Ochrona gleb użytkowanych rolniczo

1.1.1 Prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: WIOŚ Wrocław, Powiat Bolesławiecki, Izby Rolnicze, Stacje chemiczno – rolnicze, właściciele gruntów

1.1.2 Realizacja programu rolnośrodowiskowego

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: MRiRW, ARiMR, ARR, Województwo Dolnośląskie, rolnicy indywidualni

1.1.3 Ograniczenie redukcji wartościowych powierzchni gruntów rolnych przez odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Powiat Bolesławiecki

1.2 Zwiększenie skali rekultywacji terenów zdegradowanych i zdewastowanych

1.2.1 Rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych, przywracająca im funkcje przyrodnicze, rekreacyjne lub rolne

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, właściciele terenów

4. OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN.

1 Ochrona zasobów złóż przez oszczędne i zrównoważone gospodarowanie

1.1 Monitoring i kontrola kopalin

1.1.1 Ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalin

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Starosta Bolesławiecki, Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Główny Urząd Górniczy

1.1.2 Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Starosta Bolesławiecki, Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Główny Urząd Górniczy

5. ŚRODOWISKA A ZDROWIE.

1 Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia

1.1 Zapobieganie poważnym awariom i innym zagrożeniom, mogącym mieć wpływ na środowisko oraz zdrowie i życie mieszkańców

1.1.1 Utrzymywanie w gotowości sprawnego systemu zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowego

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: policja, straż pożarna, straż miejska, Gmina Miejska Bolesławiec, Starostwo Powiatowe, Wojewoda

1.1.2 Zapewnienie bezpiecznego transportu materiałów niebezpiecznych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: przewoźnicy, zarządcy dróg, policja

1.2 Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego w aspekcie ochrony środowiska oraz rozwój monitoringu zagrożeń środowiska

1.2.1 Wdrażanie zasad i zaleceń zawartych w Wojewódzkim Planie Zarządzania Ryzykiem i Miejskim Planie Reagowania Kryzysowego

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: podmioty gospodarcze, służby miejskie, mieszkańcy

1.2.2 Wsparcie finansowe dla zakupu sprzętu dla jednostek prewencyjno - ratowniczych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec

1.2.3 Prowadzenie działań informacyjnych dla mieszkańców Miasta o możliwości zapobiegania i postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii lub klęsk żywiołowych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, straż pożarna, policja, straż miejska

1.3 Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego

1.3.1 Zwiększenie przepustowości koryt przez czyszczenie i udrożnienie koryt cieków, międzywali oraz kanałów

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: RZGW we Wrocławiu, Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Powiat Bolesławiecki, Gmina Miejska Bolesławiec

1.3.2 Modernizacja zabudowy hydrotechnicznej (m.in. modernizacja i przebudowa wałów, rozsuniecie wałów, podwyższenie, budowa wałów poprzecznych)

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

1.3.3 Utrzymanie w sprawności technicznej istniejących obiektów infrastruktury przeciwpowodziowej i zbiorników, wałów, koryt cieków powierzchniowych i kanałów oraz zabudowy towarzyszącej

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: RZGW we Wrocławiu, Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Powiat Bolesławiecki, Gmina Miejska Bolesławiec

1.3.4 Realizacja zadań inwestycyjno-modernizacyjnych z zakresu poprawy bezpieczeństwa powodziowego oraz wprowadzanie obszarów zagrożenia powodziowego do planów i studiów zagospodarowania przestrzennego wynikających z przyjętych studiów ochrony przed powodzią

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: RZGW we Wrocławiu, Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Gmina Miejska Bolesławiec

1.3.5 Opracowanie w ramach wdrażania "Dyrektywy powodziowej" Unii Europejskiej: wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia i ryzyka powodziowego, planu zarządzania ryzykiem powodziowym

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: RZGW we Wrocławiu, Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Gminne, Powiatowe i Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego, Gmina Miejska Bolesławiec

6. RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI I OCHRONA WÓD.

1 Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości i ilości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania

1.1 Dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakościowym określonym przez Dyrektywę 2000/60/WE (Ramową Dyrektywę Wodną) poprzez ich ochronę przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, przemysłowych i rolniczych oraz współpracę ponadlokalną

1.1.1 Likwidacja niekontrolowanych zrzutów ścieków bytowych do cieków

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec

1.1.2 Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi na terenach zurbanizowanych i uprzemysłowionych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Związek Międzygminny „Bóbr”

1.1.3 Likwidacja źródeł zanieczyszczenia – punktowych, obszarowych i liniowych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Związek Międzygminny „Bóbr”, podmioty gospodarcze, WIOŚ

1.1.4 Współpraca ponadlokalna w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Związek Międzygminny „Bóbr”

1.2 Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska, szczególnie w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków

1.2.1 Kontrola stanu technicznego zbiorników bezodpływowych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec

1.2.2 Konserwacja, remonty i modernizacja istniejących ujęć i stacji uzdatniania wody

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Związek Międzygminny „Bóbr”

1.2.3 Konserwacja, remonty i modernizacja istniejących sieci wodociągowej

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Związek Międzygminny „Bóbr”

1.2.4 Budowa nowych odcinków kanalizacji

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec

1.2.5 Uporządkowanie i modernizacja gospodarki ściekowej w zakładach przemysłowych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: podmioty gospodarcze

1.3 Dążenie do relatywnego zmniejszenia zużycia wody w gospodarstwach domowych, przemyśle i rolnictwie.

1.3.1 Informowanie mieszkańców Bolesławca o konieczności i możliwościach oszczędzania wody w gospodarstwach domowych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Związek Międzygminny „Bóbr”, Gmina Miejska Bolesławiec

1.3.2 Dążenie do identyfikacji i ograniczenia strat wody przy jej produkcji i przesyłach, poprzez modernizację, remonty i bieżącą konserwację urządzeń wodociągowych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Związek Międzygminny „Bóbr”

1.3.3 Rozwijanie systemu automatycznego sterowania i kontroli poboru wody

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Związek Międzygminny „Bóbr”, Gmina Miejska Bolesławiec

1.4 Zapewnienie wszystkim mieszkańcom Miasta odpowiedniej ilości i jakości wody do picia

1.4.1 Propagowanie racjonalizacji zużycia wody i ograniczanie jej strat przy wydobyciu i przesyłach.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Związek Międzygminny „Bóbr”

7. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.

1 Utrzymywanie standardów jakości powietrza

1.1 Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze źródeł komunalnych, szczególnie tzw. niskiej emisji

1.1.1 Podejmowanie zintegrowanych działań na rzecz minimalizacji zużycia energii oraz zmniejszenia strat ciepła, m.in. poprzez termomodernizacje budynków mieszkalnych i publicznych, montowanie regulatorów ciepła, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: właściciele, użytkownicy i zarządcy nieruchomości

1.1.2 Przechodzenie na paliwo ekologiczne w indywidualnych systemach grzewczych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: właściciele, użytkownicy i zarządcy nieruchomości

1.1.3 Modernizacja ciepłowni oraz lokalnych kotłowni z wykorzystaniem odpowiednich technologii zabezpieczających przed emisją szkodliwych gazów oraz zmiana paliwa na ekologiczne

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: właściciele, użytkownicy i zarządcy nieruchomości, ZEC Sp. z o.o.

1.1.4 Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza i przedstawienie szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń pyłowych i gazowych dla zdrowia i kosztów społeczno-ekonomicznych spowodowanych zanieczyszczeniem atmosfery

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, media

1.1.5 Przyłączanie budynków do miejskiej sieci ciepłej

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, ZEC Sp. z o.o.

1.2 Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze źródeł przemysłowych

1.2.1 Prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej mającej na celu lokalizację zakładów uciążliwych ze względu na emisję zanieczyszczeń do atmosfery na terenach oddalonych od zabudowy mieszkalnej oraz z dala od obszarów cennych przyrodniczo.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec

1.2.2 Promowanie i wdrażanie nowoczesnych, energooszczędnych technologii spełniających wymagania najlepszych dostępnych technik

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: podmioty gospodarcze, organizacje ekologiczne

1.2.3 Ograniczanie emisji niezorganizowanej z terenu zakładów i innych placówek (np. usługowo – handlowych)

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: podmioty gospodarcze

1.2.4 Montaż urządzeń odpylających, stosowanie wysokosprawnych, nowoczesnych technik odpylania

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: podmioty gospodarcze

1.2.5 Montaż urządzeń dla ograniczania emisji zanieczyszczeń gazowych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: podmioty gospodarcze

1.3 Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze źródeł komunikacyjnych

1.3.1 Realizacja zadań przewidzianych dla poprawy infrastruktury drogowej oraz optymalizacja warunków ruchu w celu zwiększenia płynności transportu.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: jednostki zarządzające drogami, właściciele dróg, Gmina Miejska Bolesławiec

1.3.2 Budowa sieci parkingów, zatok postojowych w rejonach intensyfikacji funkcji usługowych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec

1.3.3 Promowanie proekologicznych zachowań właścicieli samochodów (np. Dzień bez samochodu, korzystanie ze środków transportu publicznego, korzystanie kilku osób z jednego pojazdu)

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, media

1.3.4 Budowa tras rowerowych i podnoszenie standardów technicznych tras istniejących, podniesienie udziału komunikacji rowerowej w całkowitym ruchu miejskim. Promowanie wykorzystania roweru jako środka komunikacji

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: jednostki zarządzające drogami, właściciele dróg Gmina Miejska Bolesławiec

1.3.5 Modernizacja taboru komunikacji autobusowej

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: właściciele i zarządzający taborom

1.3.6 Rozwój i wspieranie transportu zbiorowego w celu zwiększenia jego udziału w przewozach pasażerskich

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: zarządzający transportem zbiorowym, organizacje ekologiczne, Gmina Miejska Bolesławiec

1.3.7 Ograniczanie pylenia wtórnego z dróg i ulic poprzez sprzątanie i mycie dróg w miastach, szczególnie w okresie letnim

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: jednostki zarządzające drogami, właściciele dróg, Gmina Miejska Bolesławiec

1.3.8 Stosowanie przy modernizacji dróg i parkingów materiałów i technologii gwarantujących brak pylenia podczas eksploatacji

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: jednostki zarządzające drogami, właściciele dróg, właściciele terenu, Gmina Miejska Bolesławiec

8. GOSPODARKA ODPADAMI.

1 Racjonalna gospodarka odpadami

1.1 Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów, w tym zmniejszenie masy składowanych odpadów do max.60% wytworzonych odpadów

1.1.1 Rozbudowa systemu zbierania, sortowania i odzysku odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne

1.1.2 Zwiększenie udziału odzysku odpadów, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne

1.1.3 Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpiecznymi. Propagowanie stosowania nowoczesnych technologii skutkującym zmniejszeniem ilości wytworzonych odpadów.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne

1.2 Dostosowanie składowisk odpadów do standardów UE

1.2.1 Kontrola sprawdzająca dostosowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne do standardów UE

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: WIOŚ we Wrocławiu

1.3 Usunięcie i unieszkodliwienie do 2032 r. wszystkich wyrobów zawierających azbest

1.3.1 Gromadzenie informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne

1.3.2 Przygotowanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne

1.3.3 Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne

1.4 Właściwe zagospodarowanie komunalnych osadów ściekowych

1.4.1 Minimalizacja oddziaływania na środowisko osadów ściekowych poprzez prawidłowe ich zagospodarowanie

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne

9. OCHRONA PRZED HAŁASEM.

1. Podniesienie komfortu akustycznego mieszkańców

1.1 Ograniczenie występowania przekroczeń normatywnych hałasu komunikacyjnego i przemysłowego

1.1.1 Realizacja zadań przewidzianych dla poprawy infrastruktury drogowej oraz organizacji ruchu w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, zarządcy dróg

1.1.2 Wprowadzanie pasów zieleni przy drogach, zieleni niskiej i wysokiej do wnętrza osiedlowych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, zarządcy dróg

1.1.3 Działania modernizacyjne, m.in. stosowanie dźwiękochłonnych elewacji budynków, stosowanie stolarki okiennej na okna o podwyższonym wskaźniku izolacyjności akustycznej właściwej ($R_w > 30\text{dB}$) w budynkach narażonych na ponadnormatywny hałas i nowobudowanych obiektach

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, zarządcy nieruchomości

1.1.4 Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec, Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej, Powiat Bolesławiecki

1.2 Kontrola poziomu hałasu pochodząca od obiektów przemysłowych oraz monitoring poziomu hałasu pochodzącego od środków komunikacji

1.2.1 Kontrola przestrzegania przez zakłady przemysłowe poziomów hałasu określonych w decyzjach administracyjnych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: WIOŚ we Wrocławiu

1.2.2 Wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych przed hałasem

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec

1.2.3 Dalszy, systematyczny monitoring poziomu hałasu w tym zwiększenie liczby punktów oraz doskonalenie metod pomiarów

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: WIOŚ we Wrocławiu

10. OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM

1. Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego

1.1 Minimalizacja emisji promieniowania niejonizującego do środowiska

1.1.1 Gromadzenie i analiza danych nt. instalacji emitujących pola elektromagnetyczne wymagających zgłoszeń

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: WIOŚ we Wrocławiu, Gmina Miejska Bolesławiec, właściciele i operatorzy anten

1.1.2 Prowadzenie cyklicznych kontrolnych badań poziomów promieniowania na obszarach o zwiększonym stopniu ryzyka.

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: WIOŚ we Wrocławiu

1.1.3 Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia dotyczące pól elektromagnetycznych

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec

1.1.4 Preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego oraz w razie potrzeby wyznaczenie stref ograniczonego użytkowania w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym

Jednostka odpowiedzialna i współpracująca: Gmina Miejska Bolesławiec

4. Zadania i koszty ich realizacji w okresie objętym Raportem.

W Programie Ochrony Środowiska Miasta Bolesławiec (POŚ), na podstawie analizy stanu aktualnego środowiska, zgodnie z celami ekologicznymi przyjętymi dla województwa dolnośląskiego w ramach Wojewódzkiego Programu Ochrony Środowiska oraz zgodnie z Polityką ekologiczną Państwa (PEP), przyjęto priorytety ekologiczne w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska oraz wyznaczono cele i działania w podziale na wszystkie komponenty środowiska. Zestawienie priorytetów, celów, działań i zadań wg POŚ zamieszczono wraz określeniem ich realizacji w tabeli poniżej.

Wyznaczone w POŚ wg priorytetów, cele, kierunki działań i zadania w okresie raportowania 2014-2015r. Niniejszy Raport obejmuje okres sprawozdawczy 2014-2015r.

W tabeli poniżej zestawiono realizowane przez Miasto Bolesławiec zadania w latach 2014-2015r. z kosztami (na podstawie danych ze sprawozdań budżetowych za lata 2014-2015r.). Zgodnie z przeprowadzoną analizą można stwierdzić, iż zadania oraz cele wyznaczone w Programie ochrony środowiska Miasta Bolesławiec w latach 2014-2015 zostały zrealizowane. Niektóre z przyjętych działań mają charakter ciągły, np. związane z rozbudową infrastruktury komunalnej. Analiza realizacji dotychczasowego POŚ była niezbędna w celu zweryfikowania wykonania wyznaczonych celów i zadań. Zgodnie z przyjętymi priorytetami ekologicznymi w POŚ wskazane zadania związane są z możliwymi do podjęcia przez Miasto oraz inne jednostki działające na terenie miasta działaniami, zmierzającymi do racjonalnego korzystania i ochrony środowiska. Należy nadmienić, że zadania określone w programie ochrony środowiska nie są bezwzględnie przewidziane do realizacji, lecz stanowią, m.in. wytyczne do określania zadań inwestycyjnych w innych dokumentach planistycznych, w tym realizowanych przez Miasto. W Programie Ochrony Środowiska został zastosowany podział zadań na:

- zadania własne,
- zadania koordynowane.

Do zadań własnych zaliczone zostały te inwestycje lub działania, których realizacja związana jest z udziałem finansowym Gminy Miejskiej Bolesławiec oraz te, których beneficjentem bezpośrednim będzie Miasto Bolesławiec.

Zadania koordynowane to te, w których Miasto (Gmina Miejska), jako jednostka samorządu terytorialnego, nie uczestniczy bezpośrednio. Oznacza to, że działania te realizowane są i finansowane przez jednostki odpowiedzialne zewnętrzne. W niniejszym Sprawozdaniu nie brano pod uwagę tej grupy zadań, ponieważ ich realizacja jest niezależna od Miasta Bolesławiec, zarówno pod względem finansowym jak i odpowiedzialności za prawidłowy przebieg.

Mając powyższe na uwadze dokonano zestawienia zadań za 2014-2015r. zrealizowanych przez Miasto Bolesławiec, w oparciu o analizę dokumentów (m.in. sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2014, 2015r.). Z analizy zadań POŚ do realizacji i analizy sprawozdawczości za 2014-2015r. z wykonania budżetu miasta wynika, iż zadania założone w POŚ w okresie objętym niniejszym Raportem zostały zrealizowane na łączną kwotę 39,98 mln zł.

Poniżej w tabeli nr 4.1 przedstawiono zestawienie priorytetów, celów, działań i zadań wg POŚ dla miasta Bolesławiec wraz z realizacją w okresie 2014-2015r.

Tabela nr 4.1 Zestawienie priorytetów, celów, działań i zadań wg POŚ dla miasta Bolesławiec wraz z realizacją w okresie 2014-2015r

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
1.	OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU. Zintegrowana, trwale zrównoważona ochrona zasobów przyrody prowadzona w ramach racjonalnej polityki przestrzennej					
1.1.	Ochrona obszarów i obiektów chronionych oraz pozostałych przyrodniczo cennych					
1.1.1	<i>Pielęgnacja i konserwacja istniejących na terenie Miasta obiektów i form ochrony przyrody.</i>	<i>Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo</i>	<i>2014-2015</i>	<i>Zadanie ciągle, realizowane</i>		
1.1.2	<i>Pielęgnacja i konserwacja istniejących na terenie Miasta pozostałych terenów i obiektów przyrodniczo cennych.</i>	<i>Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, Zarządy Dróg.</i>	<i>2014-2015</i>	<i>Zadanie ciągle, realizowane</i>		
1.1.3	<i>Ochrona terenów parkowych w obszarze śródmiejskim</i>	<i>Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, spółdzielnie mieszkaniowe właściciele domów.</i>	<i>2014-2015</i>	<i>Zadanie ciągle, realizowane</i>		
1.1.4	<i>Powiększenie powierzchni terenów zieleni</i>	<i>Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, spółdzielnie mieszkaniowe właściciele domów.</i>	<i>2014-2015</i>	<i>Zadanie ciągle, realizowane.</i> <u>2014r.</u> <i>Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w Bolesławcu, na terenach będących własnością Gminy Miejskiej Bolesławiec, wykonywał czynności eksploatacyjne obejmujące między innymi: utrzymanie terenów zielonych (koszenie trawników, przycinanie żywopłotów, wycinki i przycinki drzew).</i> <i>Bieżące utrzymanie parków, lasów komunalnych i terenów zieleni położonych na terenie miasta. W tym uzupełnienie nasadzeń drzew, krzewów i kwiatów na terenie zieleni miejskiej, pielęgnację żywopłotów i rabat wieloletnich, konserwację trawników i zieleni, czyszczenie stawu i konserwację</i>		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
				zamontowanych na terenie stawu przy ul. Bankowej urządzeń do napowietrzania wody (aeratory – 2 szt.), jesienne i wiosenne wygrabianie liści, konserwację i naprawę urządzeń parkowych, montaż uchwytów na donice. W 2014 r. zlecano i dokonano odbiorów prac związanych z utrzymaniem czystości na terenach zieleni wraz z utrzymaniem plant miejskich na terenie miasta oraz lasów komunalnych na podstawie zawartych umów z firmą Zieleni Plan z Bolesławca. - 898.692 zł Umowa na utrzymanie porządku na terenie lasu komunalnego przy ul. Piastów (umowa z Grupą Kolarską CYKLOSPORT) - 11.100 zł <u>2015r.</u> bieżące utrzymanie parków, lasów komunalnych i terenów zieleni położonych na terenie miasta . Zadania obejmują w szczególności uzupełnienie nasadzeń drzew, krzewów i kwiatów na terenie zieleni miejskiej, pielęgnację żywopłotów i rabat wieloletnich, konserwację trawników i zielerców, czyszczenie stawu i konserwację zamontowanych na terenie stawu przy ul. Bankowej urządzeń do napowietrzania wody (aeratory – 2 szt.), jesienne i wiosenne wygrabianie liści, konserwację i naprawę urządzeń parkowych, utrzymanie plant miejskich oraz terenów zieleni na zapleczach budynków mieszkalnych administrowanych przez MZGM. – 1.108.909 zł. Utrzymanie czystości na terenach zieleni wraz z utrzymaniem plant miejskich na terenie miasta zlecono firmie „Zieleni – Plan” z Bolesławca, koszenie trawników i cięcie żywopłotów firmie SKOR Adam Głębocki z Bolesławca. Ponadto zawarto umowę na utrzymanie porządku na terenie lasu komunalnego przy ul. Piastów z Grupą Kolarską „CYKLOSPORT” z Bolesławca.		
1.1.5	Rozważenie możliwości i zasadności wprowadzenia dodatkowych form ochrony obejmujących dwa użytki ekologiczne	Gmina Miejska Bolesławiec (po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska we Wrocławiu).	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
1.1.6	Edukacja mieszkańców w zakresie wartości przyrodniczych i krajobrazowych Miasta (doliny Bobru) – w tym przygotowanie opracowań, publikacji, informatorów, map dotyczących obiektów przyrodniczych i	Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, Marszałek Województwa,	2014-2015	W trakcie realizacji. - Konkurs „Bolesławiec w kwiatach” - nagrody i materiały związane z jego realizacją: - „Zielone przedszkola w Bolesławcu” zadanie realizowane w ramach dotacji		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
	zabytków kulturowych Miasta.	media, stowarzyszenia i organizacje turystyczno – krajoznawcze.		z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. - „Zielone przedszkola w Bolesławcu” - 37.000 zł - nagrody w konkursach ekologicznych organizowanych przez szkoły podstawowe i gimnazjalne; - MCEE - nagrody w konkursach ekologicznych oraz zakup materiałów biurowych. - Opracowanie wniosku aplikacyjnego na kampanię informacyjną wśród mieszkańców oraz program edukacyjny dla młodzieży szkolnej, dotyczący zasobów i ochrony różnorodności biologicznej obszaru Bolesławca i jego okolicy. Zadanie zrealizowała narodowa Fundacja Ochrony Środowiska Centrum Informacji o Środowisku UNEP GRID z Warszawy, wniosek przeszedł pozytywnie ocenę formalną, nie uzyskał jednak dofinansowania z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich. - przewóz uczestników na zajęcia terenowe realizowane we współpracy z Nadleśnictwem Bolesławiec na terenie Szkoły Leśnej w Osieczowie, *emisja programu „Gospodarka odpadami w Bolesławcu”, *Światowy Dzień Ziemi i Sprzątanie Świata. <u>2015 r.</u> * zakup materiałów i wyposażenia – 18.675 zł w tym: - nagrody w konkursach ekologicznych organizowanych przez szkoły podstawowe i gimnazjalne, - MCEE - nagrody w konkursach ekologicznych oraz zakup materiałów biurowych, - zakup materiałów i nagród niezbędnych do realizacji działań edukacyjnych w ramach projektu „Zielone przedszkola w Bolesławcu”, dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, - zakup nagród dla laureatów konkursu plastycznego realizowanego w ramach zadania „Budowa ścieżki przyrodniczej wraz z infrastrukturą w parku miejskim przy ul. Parkowej w Bolesławcu”, dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. * zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek – 913 zł. * zakup usług pozostałych - 26.550 zł, w tym: - przewóz uczestników na zajęcia terenowe, - emisja materiałów proekologicznych w lokalnych mediach,		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
				- Światowy Dzień Ziemi i Sprzątanie Świata, - inne (wydruk ulotek, utrzymanie domeny itp.).		
1.1.7	Podniesienie standardów wyposażenia i jakości urządzeń istniejących publicznych terenów zieleni, w tym zapewnienie bezpieczeństwa użytkowników	Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, spółdzielnie mieszkaniowe.	2014-2015	Park przy ul. Tyrankiewiczów : monitoring i plac zabaw dla dzieci, siłownia. Wykonanie aktualizacji projektu przebudowy amfiteatru i ciągów komunikacyjnych w parku przy ul. Tyrankiewiczów.		
1.1.8	Przeciwdziałanie zagrożeniu pożarowemu, w tym monitoring stanu i zagrożeń	Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, Straż Pożarna, Straż Miejska, mieszkańcy Miasta Bolesławiec.	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
1.2.	Rozwój Systemu Przyrodniczego Miasta. Ochrona walorów krajobrazu.					
1.2.1	Systematyczne nasadzenia w miejscach dotychczas wyciętych drzew przydrożnych. Nasadzanie drzew wzdłuż nowych szlaków komunikacyjnych	Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, Zarządy Dróg.	2014-2015	Zrealizowano. 2014 r. Wynagrodzenie inspektora nadzoru zieleni – firma Projektowanie i Budowa Terenów Zieleni - 48.000 zł 2015 r. wynagrodzenie inspektora nadzoru zieleni – 34.504 zł, Wykonano nasadzenia rekompensacyjne drzew i krzewów na terenach nieruchomości Miasta Bolesławiec, w ramach zadania: Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów przy zbiorniku retencyjnym przy ul. Jeleniogórskiej. Wartość zadania: 428 378,34 zł. W sumie przybyło 525 drzew i 362 krzewów. Ponadto, na terenie zbiornika retencyjnego nasadzono ponad 2 000 sztuk pnączy oraz bylin oraz 1891 szt. roślin wodnych i bagiennych		
1.2.2	Zapewnienie biologicznego funkcjonowania i wzajemnych powiązań ekosystemu poprzez zachowanie ciągu ekologicznego dolin cieków wodnych i powiązanie z nim systemem korytarzy ekologicznych obszaru	Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, DZMiUW, Powiat Bolesławiecki.		Opracowanie wniosku aplikacyjnego projektu „System zarządzania w środowisku oraz utworzenie korytarzy ekologicznych w Bolesławcu” - Zadanie dotyczyło opracowania wniosku aplikacyjnego do Programu LIFE 2014-2020 w celu realizacji działań na rzecz adaptacji do zmian klimatycznych w Bolesławcu oraz kształtowania zielonej infrastruktury i postaw		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
	<i>otaczającego, co pozwoli na swobodną migrację flory i fauny oraz jej ochronę</i>		2014 2015	<i>proekologicznych społeczności lokalnej - 20.680 zł</i>		
1.2.3	<i>Pozostawianie wolnych od zabudowy pasów terenu wzdłuż cieków</i>	<i>Gmina Miejska Bolesławiec.</i>	<i>2014-2015</i>	<i>Zadanie ciągle, realizowane</i>		
1.2.4	<i>Zachowanie istniejących zbiorników wodnych</i>	<i>Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, właściciele nieruchomości.</i>	<i>2014-2015</i>	<i>Zadanie ciągle, realizowane</i>		
1.2.5	<i>Nadanie proekologicznego priorytetu przy zmianach sposobu zagospodarowania terenów tam, gdzie ciągi ekologiczne są zdegradowane poprzez dotychczasową działalność inwestycyjną.</i>	<i>Gmina Miejska Bolesławiec</i>	<i>2014-2015</i>	<i>Zadanie ciągle, realizowane</i>		
1.2.6	<i>Zwiększanie połączeń systemu przyrodniczego Miasta poprzez tworzenie łączników między poszczególnymi elementami systemu , scalanie niewielkich enklaw leśnych w większe kompleksy.</i>	<i>Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo</i>	<i>2014-2015</i>	<i>Zadanie ciągle, realizowane</i>		
1.2.7	<i>Wprowadzanie stref zieleni izolacyjnej wokół obiektów uciążliwych środowiskowo i krajobrazowo podmioty gospodarcze.</i>	<i>Gmina Miejska Bolesławiec,</i>	<i>2014</i>	<i>Wykonania prac odtworzeniowych (naprawczych) na zrewitalizowanym w 2010 r. fragmencie plant miejskich przy ul. Grunwaldzkiej oraz uzupełnienia nasadzeń roślinności wieloletniej na plantach miejskich przy ul. Kubika i przy Muzeum Ceramiki. 116.844 zł</i> <i>Utrzymanie trwałości projektów zrealizowanych ze środków zewnętrznych. Realizacja zadania związana była z koniecznością prowadzenia prac dotyczących zachowania trwałości projektów zrealizowanych przez Gminę Miejską Bolesławiec ze środków EFRR. Wydatki poniesione w 2015 r. dotyczyły wykonania II etapu wymiany roślinności na fragmencie plant miejskich przy ul.</i>		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
			2015	Grunwaldzkiej oraz uzupełnienia nasadzeń roślinności wieloletniej na plantach miejskich przy ul. Kubika i przy BOK MCC - 116.770 zł - Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów przy zbiorniku retencyjnym przy ul. Jeleniogórskiej - 385.953 zł. - Wykonano nasadzenia rekompensacyjne drzew i krzewów na terenach nieruchomości oraz zobowiązano wykonawcę do utrzymania ich w okresie gwarancyjnym (2018 r.). Wykonawcą zadania była firma Projektowanie i budowa terenów zieleni z siedzibą w Bolesławcu. Wartość umowy – 428.378 zł.		
1.2.8	Zachowanie istniejących zbiorników wodnych	Gmina Miejska Bolesławiec, Nadleśnictwo, właściciele nieruchomości.	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
1.3.	Uwzględnianie wartości środowiska przyrodniczego w polityce przestrzennej i kierunkach rozwoju Miasta.					
1.3.1	Systematyczna weryfikacja i uaktualnianie wykonanej w roku 2012 inwentaryzacji przyrodniczej Miasta Bolesławiec	Gmina Miejska Bolesławiec,	2014 2015	Zrealizowano. - Program Ochrony Środowiska dla Miasta Bolesławiec. W dniu 24.02.2014 r. została zawarta umowa na opracowanie raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bolesławiec w latach 2010-2013 z uwzględnieniem lat 2014 - 2017, sporządzenie aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Bolesławiec w latach 2010 - 2013 z uwzględnieniem lat 2014-2017, na lata 2014-2017 z uwzględnieniem lat 2018 -2021 oraz sporządzenie Prognozy oddziaływania na środowisk. - 17.539 zł - zmiana planu zagospodarowania przestrzennego miasta Bolesławiec dla terenów zlokalizowanych w mieście Bolesławiec. Wydatkowano kwotę 99.569 zł. - posiedzenia Miejskiej Komisji Urbanistyczno Architektonicznej – wydatkowano kwotę 2.650 zł, - przygotowanie terenów pod inwestycje – opracowanie szczegółowej inwentaryzacji ornitologicznej przy ul. Kościuszki – 2.393 zł.		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
1.3.2	Intensywniejsze wykorzystanie terenów już zainwestowanych i rehabilitacja obszarów zdewastowanych poprzez kierowanie na nie (stymulacja) ruchu inwestycyjnego	Gmina Miejska Bolesławiec,	2014-2015	zrealizowano		
1.3.3	Budowa i rozwój ścieżek edukacyjnych	Gmina Miejska Bolesławiec, Zarządy Dróg	2014-2015	Zrealizowano. W 2014 r rozpoczęto budowę ścieżki przyrodniczej w parku miejskim przy ul. Parkowej w Bolesławcu. Rozpoczęto realizację zadania po pozyskaniu dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Zadanie zostało zakończone i rozliczone w roku 2015 w ramach wydatków niewygasających.		
1.3.4	Wykorzystywanie zadrzewień do przesłaniania obiektów dysharmonijnych w krajobrazie, np: budynków, których przekształcenie nie jest zasadne ze względów funkcjonalnych i ekonomicznych	Gmina Miejska Bolesławiec, spółdzielnie mieszkaniowe, właściciele nieruchomości.	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		
2.	OCHRONA LASÓW. Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego					
2.1.	Wdrażanie proekologicznego modelu gospodarki leśnej					
2.1.1	Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z planami urządzania lasów państwowych	Nadleśnictwo	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		
2.1.2	Realizacja zadań: gospodarczych, hodowlanych i ochronnych – zgodnie z uproszczonymi planami urządzania lasów prywatnych	Nadleśnictwo, właściciele lasów, Powiat Bolesławiecki	2014-2015	Realizowano. W 2014 r opłacono umowę za sporządzenie planu urządzania lasów komunalnych - 15.000 zł		
2.1.3	Wzmocnienie kontroli gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń i w lasach prywatnych.	ARiMR, Nadleśnictwo, Powiat Bolesławiecki	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
2.1.4	Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych	Nadleśnictwo, właściciele lasów	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		
2.1.5	Realizacja wytycznych „Programu ochrony przyrody”	Nadleśnictwo	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		
3.	OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI					
	Ochrona powierzchni ziemi					
3.1.	Ochrona gleb użytkowanych rolniczo					
3.1.1	Prowadzenie monitoringu jakości gleby i ziemi	WIOŚ Wrocław, Powiat Bolesławiecki, Izby Rolnicze, Stacje chemiczno – rolnicze, właściciele gruntów	2014-2015	Zadanie ciągłe, Realizowane min. przez WIOŚ, Stacje chemiczno – rolnicze, właścicieli gruntów stosujących osady ściekowe.		
3.1.2	Realizacja programu rolnośrodowiskowego	MRiRW, ARiMR, ARR, Województwo Dolnośląskie, rolnicy indywidualni	2014-2015	Zadanie ciągłe,		
3.1.3	Ograniczenie redukcji wartościowych powierzchni gruntów rolnych przez odpowiednie zapisy w planach zagospodarowania przestrzennego	Gmina Miejska Bolesławiec, Powiat Bolesławiecki	2014-2015	Zrealizowano		
3.2.	Zwiększenie skali rekultywacji terenów zdegradowanych i zdewastowanych					
3.2.1	Rekultywacja gleb zdewastowanych i zdegradowanych, przywracająca im funkcje przyrodnicze, rekreacyjne lub rolne	Gmina Miejska Bolesławiec, właściciele terenów	2014-2015	Realizowano 2014r. - wpłaty gminy na rzecz izb rolniczych 846 zł. 2015r. - wpłaty gminy na rzecz izb rolniczych 719 zł.		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
4.	OCHRONA ZASOBÓW KOPALIN.					
	Ochrona zasobów złóż przez oszczędne i zrównoważone					
4.1.	Monitoring i kontrola kopalin					
4.1.1	Ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalin	Starosta Bolesławiecki, Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Główny Urząd Górniczy	2014-2015	Zadanie ciągłe,		
4.1.2	Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	Starosta Bolesławiecki, Marszałek Województwa Dolnośląskiego, Główny Urząd Górniczy	2014-2015	Zadanie ciągłe,		
5.	ŚRODOWISKA A ZDROWIE.					
	Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia					
5.1.	Zapobieganie poważnym awariom i innym zagrożeniom, mogącym mieć wpływ na środowisko oraz zdrowie i życie mieszkańców					
5.1.1	Utrzymywanie w gotowości sprawnego systemu zapobiegawczo – interwencyjno – ratunkowego	policja, straż pożarna, straż miejska, Gmina Miejska Bolesławiec, Starostwo Powiatowe, Wojewoda	2014-2015	Zrealizowano. Obrona cywilna. 26.480 zł		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
5.1.2	Zapewnienie bezpiecznego transportu materiałów niebezpiecznych	przewoźnicy, zarządcy dróg, policja	2014- 2015	Zadanie ciągłe,		
5.2.	Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego w aspekcie ochrony środowiska oraz rozwój monitoringu zagrożeń środowiska					
5.2.1	Wdrażanie zasad i zaleceń zawartych w Wojewódzkim Planie Zarządzania Ryzykiem i Miejskim Planie Reagowania Kryzysowego	podmioty gospodarcze, służby miejskie, mieszkańcy	2014- 2015	Zadanie ciągłe,		
5.2.2	Wsparcie finansowe dla zakupu sprzętu dla jednostek prewencyjno - ratowniczych	Gmina Miejska Bolesławiec	2014- 2015	Zadanie ciągłe,		
5.2.3	Prowadzenie działań informacyjnych dla mieszkańców Miasta o możliwości zapobiegania i postępowania w razie wystąpienia poważnej awarii lub klęsk żywiołowych	Gmina Miejska Bolesławiec, straż pożarna, policja, straż miejska	2014- 2015	Zadanie ciągłe,		
5.3.	Podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego					
5.3.1	Zwiększenie przepustowości koryt przez czyszczenie i udrożnienie koryt cieków, międzywali oraz kanałów	RZGW we Wrocławiu, Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych, Powiat Bolesławiecki, Gmina Miejska Bolesławiec	2014- 2015	Zadanie ciągłe,		
5.3.2	Modernizacja zabudowy hydrotechnicznej (m.in. modernizacja i przebudowa wałów, rozsuniecie wałów, podwyższenie, budowa wałów poprzecznych)	Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urzędzeń Wodnych	2014- 2015	Zadanie ciągłe,		
5.3.3	Utrzymanie w sprawności technicznej istniejących obiektów infrastruktury przeciwpowodziowej i zbiorników, wałów, koryt cieków powierzchniowych i kanałów	RZGW we Wrocławiu, Dolnośląski Zarząd Melioracji	2014- 2015	Realizowano. 2014 r. • Konserwacja urządzeń melioracyjnych i wylotów do rzeki Bóbr - 5.000 zł.		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
	oraz zabudowy towarzyszącej	i Urządzeń Wodnych, Powiat Bolesławiecki, Gmina Miejska Bolesławiec		- Odbudowa zbiornika retencyjnego na terenach powojсковych przy ul. Jeleniogórskiej w Bolesławcu plan - 8.523.483 zł, wykonanie – 7.208.937 zł 2015 r. - Odbudowa zbiornika retencyjnego na terenach powojсковych przy ul. Jeleniogórskiej w Bolesławcu plan – 4.252.546 zł, wykonanie – 4.250.167 zł - Zaprojektowanie zbiornika retencyjnego dla odwodnienia dróg ul. Zabobrze – ul. Kamiennej - ul. Bazaltowej” plan – 12.000 zł, wykonanie – 11.316 zł, - Konserwacja urządzeń melioracyjnych i wylotów do rzeki Bóbr – 162.818 zł,		
5.3.4	Realizacja zadań inwestycyjno-modernizacyjnych z zakresu poprawy bezpieczeństwa powodziowego oraz wprowadzanie obszarów zagrożenia powodziowego do planów i studiów zagospodarowania przestrzennego wynikających z przyjętych studiów ochrony przed powodzią	RZGW we Wrocławiu Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	Zadanie ciągłe,		
5.3.5	Opracowanie w ramach wdrażania "Dyrektywy powodziowej" Unii Europejskiej: wstępnej oceny ryzyka powodziowego, map zagrożenia i ryzyka powodziowego, planu zarządzania ryzykiem powodziowym	RZGW we Wrocławiu, Dolnośląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, Gminne, Powiatowe i Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego, Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	Zadanie ciągłe,		
6.	RACJONALNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI WODNYMI I OCHRONA WÓD.					

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
	Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości i ilości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania					
6.1.	Dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych pod względem jakościowym określonym przez Dyrektywę 2000/60/WE (Ramową Dyrektywę Wodną) poprzez ich ochronę przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, przemysłowych i rolniczych oraz współpracę ponadlokalną					
6.1.1	Likwidacja niekontrolowanych zrzutów ścieków bytowych do cieków	Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	Zadanie ciągłe, kontrole prowadzone min. przez Urząd Miasta w Bolesławcu.		
6.1.2	Uporządkowanie gospodarki wodami opadowymi na terenach zurbanizowanych i uprzemysłowionych	Gmina Miejska Bolesławiec, Związek Międzygminny „Bóbr”	2014-2015	Zrealizowano. <u>2014r.</u> - Konserwacja urządzeń melioracyjnych i wylotów do rzeki Bóbr - 5.000 zł. - Inwentaryzacja odprowadzeń wód deszczowych z terenu miasta Bolesławiec do cieku Leśny Potok (Młynówka) - 19.496 zł - remont sieci kanalizacji deszczowej na zapleczu Rynek 29/30, 31/32, 35, Sierpnia 80 1/2 i odwodnienie parkingu samochodowego 40.000 zł - Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Rzemieślniczej (odcinek od ul. Al. Wojska Polskiego do ul. Jeleniogórskiej) – 343.765 zł. <u>2015 r.</u> - Konserwacja urządzeń melioracyjnych i wylotów do rzeki Bóbr – 162.818 zł,		
6.1.3	Likwidacja źródeł zanieczyszczenia – punktowych, obszarowych i liniowych	Gmina Miejska Bolesławiec, Związek Międzygminny „Bóbr”, podmioty gospodarcze, WIOS	2014 2015	Zrealizowano. Wywóz nieczystości stałych i płynnych. 1.169.373 zł		
6.1.4	Współpraca ponadlokalna w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych	Gmina Miejska Bolesławiec, Związek Międzygminny „Bóbr”	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
6.2.	Rozwój i modernizacja infrastruktury ochrony środowiska, szczególnie w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków					
6.2.1	Kontrola stanu technicznego zbiorników bezodpływowych	Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
6.2.2	Konserwacja, remonty i modernizacja istniejących ujęć i stacji uzdatniania wody	Związek Międzygminny „Bóbr”	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
6.2.3	Konserwacja, remonty i modernizacja istniejących sieci wodociągowej	Związek Międzygminny „Bóbr”	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Bolesławcu Sp. z o.o.		
6.2.4	Budowa nowych odcinków kanalizacji	Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	Zrealizowano. - Opracowanie aktualizacji projektu Planu Aglomeracji Bolesławiec. Zgodnie z zawartą w dniu 18.12.2013 r. umową, w czerwcu 2014 r. zapłacono I ratę za opracowanie aktualizacji projektu Planu Aglomeracji Bolesławiec. Plan został przekazany do oceny instytucji opiniujących i uzgadniających. 12.054 zł - opracowanie we wrześniu 2014 r. dokumentacji projektowej budowy sieci kanalizacyjnej przy ul. Jeleniogórskiej - 31.938 zł - budowa kanalizacji w Bolesławcu 18.065 zł		
6.2.5	Uporządkowanie i modernizacja gospodarki ściekowej w zakładach przemysłowych	Podmioty gospodarcze	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Bolesławcu Sp. z o.o. prowadziło kontrole gospodarki wodno-ściekowej w zakładach przemysłowych. Odpowiednia taryfikacja za odprowadzane ładunki zanieczyszczeń do systemu kanalizacyjnego miasta pozwoliła obniżyć uderzeniowe zrzuty ładunków zanieczyszczeń z niektórych zakładów przemysłowych, co zapewniło większą niezawodność działania miejskiej oczyszczalni ścieków. Regularne kontrole w zakładach przemysłowych niewątpliwie przyczyniły się do i modernizacji zakładowych oczyszczalni ścieków i uporządkowania gospodarki ściekowej w zakładach przemysłowych.		
6.3.	Dążenie do relatywnego zmniejszenia zużycia wody w gospodarstwach domowych, przemyśle i rolnictwie.					

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
6.3.1	Informowanie mieszkańców Bolesławca o konieczności i możliwościach oszczędzania wody w gospodarstwach domowych	Gmina Miejska Bolesławiec, Związek Międzygminny „Bóbr”	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		
6.3.2	Dążenie do identyfikacji i ograniczenia strat wody przy jej produkcji i przesyłce, poprzez modernizację, remonty i bieżącą konserwację urządzeń wodociągowych	Związek Międzygminny „Bóbr”	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		
6.3.3	Rozwijanie systemu automatycznego sterowania i kontroli poboru wody	Gmina Miejska Bolesławiec, Związek Międzygminny „Bóbr”	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		
6.4.	Zapewnienie wszystkim mieszkańcom Miasta odpowiedniej ilości i jakości wody do picia					
6.4.1	Propagowanie racjonalizacji zużycia wody i ograniczanie jej strat przy wydobywaniu i przesyłkach.	Gmina Miejska Bolesławiec, Związek Międzygminny „Bóbr”	2014-2015	Zrealizowano. - Projekt budowy sieci wodociągowej przy ul. Jeleniogórskiej, dla której w grudniu 2014r. uzyskano prawomocną decyzję pozwolenie na budowę - 11.820 zł - budowa sieci wodociągowej - 11.000 zł		
7.	JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.					
	Utrzymywanie standardów jakości powietrza					
7.1.	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze źródeł komunalnych, szczególnie tzw. niskiej emisji					
7.1.1	Dążenie do identyfikacji i ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza. Podejmowanie zintegrowanych działań na rzecz minimalizacji zużycia energii oraz zmniejszenia strat ciepła, m.in. poprzez termomodernizację budynków mieszkalnych i publicznych, montowanie regulatorów ciepła, wymianę stolarki drzwiowej i okiennej	właściciele, użytkownicy i zarządcy nieruchomości	2014-2015	Zrealizowano. <u>2014r.</u> - Wymiana stolarki okiennej zakwalifikowanej do wymiany w lokalach komunalnych różne adresy - 119.980 zł - Remont pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Kościuszki 56E - 52.323 zł. - Remont elewacji około 240m² w budynku przy ul. Obrońców Helu 6 - 149.123 zł. - Budowa – przebudowa pieców kaflowych - różne adresy - 57.405 zł		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
				- Remont dachu budynku biurowego MZGM (budynek A) - 42.860 zł - Opracowanie planu gospodarki niskoemisyjnej dla miasta Bolesławiec – 52.451 zł - Modernizacja oświetlenia ul. Obroriców Helu wykonanie – 27.500 zł 2015r. - Wymiana stolarki okiennej zakwalifikowanej do wymiany w lokalach komunalnych różne adresy – 80.793 zł. - Remont pokrycia dachowego w budynku mieszkalnym przy ul. Kościuszki 56d, 45, 47, 47a, 49, – 191.597 zł - Remont dachu budynku mieszkalnego nr 14 przy ul. Karola Miarki plan - 50.000 zł, wykonanie – 32.893 zł. - Remont wolnych lokali mieszkalnych – różne adresy – 196.693 zł, - Termomodernizacja budynku biurowego przy ul. Dolne Młyny 23 (bud.A) – 98.062 zł - Budowa oświetlenia garaży przy ul. Cieszkowskiego – 43.861 zł, - W lutym 2015 r. została zawarta umowa na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę oświetlenia (LED – owego o barwie białej ciepłej). - Budowa oświetlenia ciągu pieszego ul. Staszica 29 A, B, C wykonanie – 6.264 zł, - Budowa oświetlenia ul. Lubańskiej (droga główna do granicy miasta) – 6.027 zł,		
7.1.2	Przechodzenie na paliwo ekologiczne w indywidualnych systemach grzewczych	właściciele, użytkownicy i zarządcy nieruchomości	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		
7.1.3	Modernizacja ciepłowni oraz lokalnych kotłowni z wykorzystaniem odpowiednich technologii zabezpieczających przed emisją szkodliwych gazów oraz zmiana paliwa na ekologiczne	właściciele, użytkownicy i zarządcy nieruchomości, ZEC Sp. z o.o.	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		
7.1.4	Prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie ochrony powietrza i przedstawienie szkodliwego oddziaływania zanieczyszczeń pyłowych i gazowych dla zdrowia i kosztów społeczno-ekonomicznych spowodowanych zanieczyszczeniem atmosfery	Gmina Miejska Bolesławiec, media	2014-2015	Zadanie ciągłe, realizowane		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
7.1.5	Przylączenie budynków do miejskiej sieci ciepłej	Gmina Miejska Bolesławiec, ZEC Sp. z o.o.	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
7.2.	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze źródeł przemysłowych					
7.2.1	Prowadzenie odpowiedniej polityki przestrzennej mającej na celu lokalizację zakładów uciążliwych ze względu na emisję zanieczyszczeń do atmosfery na terenach oddalonych od zabudowy mieszkalnej oraz z dala od obszarów cennych przyrodniczo.	Gmina Miejska Bolesławiec,	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
7.2.2	Promowanie i wdrażanie nowoczesnych, energooszczędnych technologii spełniających wymagania najlepszych dostępnych technik	podmioty gospodarcze, organizacje ekologiczne	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
7.2.3	Ograniczanie emisji niezorganizowanej z terenu zakładów i innych placówek (np. usługowo – handlowych)	podmioty gospodarcze	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
7.2.4	Montaż urządzeń odpylających, stosowanie wysokosprawnych, nowoczesnych technik odpylania	podmioty gospodarcze	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
7.2.5	Montaż urządzeń dla ograniczania emisji zanieczyszczeń gazowych	podmioty gospodarcze	2014-2015	Zadanie ciągle, realizowane		
7.3.	Ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza pochodzących ze źródeł komunikacyjnych					
7.3.1	Realizacja zadań przewidzianych dla poprawy infrastruktury drogowej oraz optymalizacja warunków ruchu w celu zwiększenia płynności transportu.	jednostki zarządzające drogami, właściciele dróg, Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	Zrealizowano. <u>2014 r</u> Remonty częściowe jezdni, chodników i placów, równanie dróg gruntowych oraz wykonanie nawierzchni tymczasowych na drogach gruntowych (W 2014 r. wykonano remonty związane z układaniem nakładek bitumicznych na powierzchni jezdni oraz częściowymi remontami nawierzchni w 97 ulicach, remonty związane z układaniem nawierzchni chodników, napraw		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
				chodników i innych robót brukarskich – 800 m, przy 29 ulicach, remonty związane z utwardzeniem dróg gruntowych przy użyciu frezu lub materiału kamiennego – 11.756 m², na 29 ulicach, uzupełniono lub wyremontowano 108 włazów na studniach wpustów ulicznych, deszczowych - 960.668 zł • Remont jezdni i chodników – ul. Obrońców Helu. 105.669 zł • Remont drogi ul. Kleeberga i ul. Starzyńskiego. 21.194 zł • Remont drogi Al. Tysiąclecia w Bolesławcu. 775.137 zł • Remont nawierzchni jezdni ul. Stokrotek, na odcinku od ul. Tulipanowej do ul. Czerwonych Maków. 98.402 zł • Zakup usług pozostałych : min. Środki przeznaczone zostały na wymianę i konserwację pionowych znaków drogowych, odnawianie i malowanie oznakowania poziomego metodą grubowarstwową chemoutwardzalną, wyznaczenie linii ciągłych wzdłuż dróg w celu oznakowania tras rowerowych, wznowienie granic działek, obsługę parkingu w strefie płatnego parkowania, nadzór nad bieżącymi remontami drogowymi, konserwację kanalizacji deszczowej i czyszczenie wpustów ulicznych (wyczyszczono 1.581 wpustów oraz 410 mb kanałów deszczowych w 205 ulicach), odwodnienie terenów parkingów i dróg oraz odbiór ścieków odprowadzanych siecią kanalizacji deszczowej - 307.401 zł • Remont – naprawy nawierzchni dróg wewnętrznych i chodników – różne adresy - 188.617 zł • Budowa ciągu komunikacyjnego w ul. Kościuszki w Bolesławcu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 297 - 53.468 zł • Budowa drogi dojazdowej do żwirowni ul. Zabobrze – 58.861 zł • Budowa dróg wraz z odwodnieniem ul. Konradska – 18.200 zł • Budowa dróg wraz z oświetleniem ul. Zabobrze – ul. Kamienna - ul. Bazaltowa - 271.572 zł • Przebudowa drogi ul. Zygmunta Augusta – II etap – 153.006 zł • Budowa drogi ul. Kościuszki (boczna) – 248.635 zł, • Budowa drogi dojazdowej do WORD – opracowanie projektu – 20.000 zł. • remont drogi Al. Tysiąclecia - 654.500 zł <u>2015r.</u> • Remonty częściowe jezdni, chodników i placów, równanie dróg gruntowych oraz wykonanie nawierzchni tymczasowych na drogach gruntowych – 672.348 zł		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
				• Remont drogi Al. Tysiąclecia – 499.499 zł • Remont drogi ul. Bankowa – 63.668 zł • Zakup usług pozostałych : min. Środki przeznaczone zostały na wymianę i konserwację pionowych znaków drogowych, odnawianie i malowanie oznakowania poziomego metodą grubowarstwową chemoutwardzalną, wyznaczenie linii ciągłych wzdłuż dróg w celu oznakowania tras rowerowych, wznowienie granic działek, obsługę parkingu w strefie płatnego parkowania, nadzór nad bieżącymi remontami drogowymi, konserwację kanalizacji deszczowej i czyszczenie wpustów ulicznych - 1.224.780 zł • Remont – naprawy nawierzchni dróg wewnętrznych i chodników – różne adresy – 302.366 zł. • Budowa ciągu komunikacyjnego w ul. Kościuszki w Bolesławcu w ciągu drogi wojewódzkiej nr 297 – 430.500 zł. • Zgodnie z zawartym w 2014 r. porozumieniem z DSDiK, gmina w ramach partycypacji w kosztach remontu drogi oraz budowy ciągu komunikacyjnego, udzieliła Województwu Dolnośląskiemu pomocy finansowej • Budowa sygnalizacji świetlnej przy przejściu dla pieszych w ciągu ul. Jeleniogórskiej – ciąg drogi wojewódzkiej nr 297– 92.250 zł • Przebudowa ul. Kubika w mieście Bolesławiec – I etap – 250.000 zł. • W dniu 27.03.2015 r. zawarto umowę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Bolesławickiemu. Wykonawcą zadania było Sudeckie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych z Jeleniej Góry. Wartość umowna - 262.708 zł. • Rozdział 60016 Drogi publiczne gminne – 2.660.948 zł. W tym: • Budowa drogi ul. Gdańska, Łokietka, Kwiatowa – II etap– 536.869 zł. • Budowa dróg wraz z oświetleniem ul. Zabobrze – ul. Kamienna – ul. Bazaltowa – 456.638 zł. W 2015 r. zadanie było kontynuacją prac rozpoczętych w 2014 r., w ramach których wykonano I etap, tj. oświetlenie uliczne (16 punktów świetlnych) i kanalizację deszczową. • W II etapie wykonano budowę drogi ul. Zabobrze – odcinek C-D (ciąg pieszo-jezdny jednokierunkowy) o długości 415,85 mb, szerokości 4,50 m, powierzchni 1 871,32 m² oraz budowę drogi ul. Zabobrze – odcinek E-F (droga technologiczna) o długości 75 mb, szerokości 3 m, powierzchni 155 m² . W dniu 30.04.2015 r. dokonano odbioru końcowego. • Przebudowa drogi ul. Kleeberga i ul. Starzyńskiego – 19.348 zł., • Przebudowa drogi ul. Obrońców Helu – 255.469 zł.		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
				*Budowa drogi ul. Herberta wraz z odwodnieniem i oświetleniem – I etap - plan – 50.000 zł, wykonanie – 33.087 zł (wydatki niewygasające). - W dniu 07.10.2015 r. zawarto umowę na wykonanie dokumentacji projektowej zamiennej - z terminem wykonania dokumentacji i uzyskania prawomocnej decyzji o zezwolenie na - realizację inwestycji drogowej do 29.04.2016 r. - Budowa drogi ul. Rzemieślnicza w Bolesławcu wraz z oświetleniem ulicznym – 897.808 zł, - Budowa drogi ul. Słoneczna wraz z odwodnieniem i oświetleniem – 19.700 zł. - Budowa drogi ul. Czesława Miłosza – 17.300 zł . W marcu 2015 r. zawarto umowę na opracowanie dokumentacji projektowej na budowę drogi wraz z odwodnieniem i oświetleniem (typ parkowy, oprawy LED-owe o barwie białej ciepłej) wraz z zabezpieczeniem skarpy na granicy z działkami. - Budowa drogi wraz z oświetleniem i odwodnieniem ul. Zielona – 21.894 zł. - Przebudowa drogi ul. Zgorzelecka – 14.514 zł - Dostosowanie infrastruktury drogowej na terenie BSAG – 11.723 zł - Budowa dróg wraz z odwodnieniem ul. Konradska – 15.854 zł - Budowa drogi dojazdowej do WORD – opracowanie projektu – 188.284 zł, - Budowa drogi ul. Kościuszki (boczna)– 47.828 zł - Przebudowa drogi nr 18 w Bolesławcu– 59.600 zł		
7.3.2	Budowa sieci parkingów, zatok postojowych w rejonach intensyfikacji funkcji usługowych	Gmina Miejska Bolesławiec,	2014-2015	Realizowano		
7.3.3	Promowanie proekologicznych zachowań właścicieli samochodów (np. Dzień bez samochodu, korzystanie ze środków transportu publicznego, korzystanie kilku osób z jednego pojazdu)	Gmina Miejska Bolesławiec, media	2014-2015	Realizowano		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
7.3.4	Budowa tras rowerowych i podnoszenie standardów technicznych tras istniejących, podniesienie udziału komunikacji rowerowej w całkowitym ruchu miejskim. Promowanie wykorzystania roweru jako środka komunikacji	jednostki zarządzające drogami, właściciele dróg Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	Realizowano. 2014 r. - Opracowanie dokumentacji projektowej budowy ścieżki rowerowej wzdłuż obwodnicy miejskiej i ul. Bobrowej – 8.610 zł 2015 r. - Budowa ścieżek rowerowych, z tego: - Opracowanie dokumentacji projektowej budowy ścieżki rowerowej łączącej istniejące ścieżki i zbiornik retencyjny przy ul. Jeleniogórskiej - 40.519 zł, - Budowa ścieżki rowerowej łączącej istniejące ścieżki wzdłuż obwodnicy miejskiej – 24.513 zł.		
7.3.5	Modernizacja taboru komunikacji autobusowej	właściciele i zarządzający taborem	2014-2015	Realizowano		
7.3.6	Rozwój i wspieranie transportu zbiorowego w celu zwiększenia jego udziału w przewozach pasażerskich	zarządzający transportem zbiorowym, organizacje ekologiczne, Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	Realizowano		
7.3.7	Ograniczanie pylenia wtórnego z dróg i ulic poprzez sprzątanie i mycie dróg w miastach, szczególnie w okresie letnim	jednostki zarządzające drogami, właściciele dróg, Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	Realizowano		
7.3.8	Stosowanie przy modernizacji dróg i parkingów materiałów i technologii gwarantujących brak pylenia podczas eksploatacji	jednostki zarządzające drogami, właściciele dróg, właściciele terenu, Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	Realizowano		
8.	GOSPODARKA ODPADAMI.					

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
	Racjonalna gospodarka odpadami					
8.1.	Zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów, w tym zmniejszenie masy składowanych odpadów do max.60% wytworzonych odpadów					
8.1.1	Rozbudowa systemu zbierania, sortowania i odzysku odpadów komunalnych ulegających biodegradacji	Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne	2014-2015	Realizowano		
8.1.2	Zwiększenie udziału odzysku odpadów, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów zgodnego z wymogami ochrony środowiska	Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne	2014-2015	Zrealizowano. 2014r. Świadczenie usług w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu miasta Bolesławiec oraz utworzenie i prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych - 5.102.352 zł Utrzymanie w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym pojemników służących do zbierania odpadów komunalnych - 772.427 zł 2015r. Zakup usług pozostałych – 5.853.325 zł w tym : 1) odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu miasta oraz utrzymanie i prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych - 5.102.352 zł, 2) utrzymanie pojemników służących do zbierania odpadów komunalnych w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym – 616.037 zł,		
8.1.3	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej dotyczącej konieczności właściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi i innymi niż niebezpiecznymi. Propagowanie stosowania nowoczesnych technologii skutkującym zmniejszeniem ilości wytworzonych odpadów.	Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne	2014-2015	Zrealizowano. 2014r. - Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi - 38.835 zł . W ramach działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w 2014 r., m.in. zrealizowano: - ekspozycję plakatów na słupach ogłoszeniowych Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bolesławcu i Bolesławieckiego Ośrodka Kultury – Międzynarodowego Centrum Ceramiki w Bolesławcu,		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
				- ekspozycję plakatów na wiatach przystankowych i w autobusach komunikacji miejskiej Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Bolesławcu, - 84 emisje 30-sekundowego materiału typu spot na antenie Radia Wrocław, - 84 emisje 30-sekundowego materiału typu spot na antenie Muzycznego Radia, - zakup materiałów promocyjnych, tj. torby ekologiczne, balony, długopisy, cukierki, stojak z logotypem MZGM, które dystrybuowano i wykorzystano podczas Dni Bolesławca i Bolesławieckiego Święta Ceramiki 2014, - ekspozycję „Pociąg do segregacji” wyklejaną na dwóch autobusach komunikacji Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Bolesławcu, - seminaria (szkolenia) dla uczniów szkół i pracowników firm, jednostek i placówek bolesławieckich. • opłaty pocztowe związane z doręczaniem korespondencji, prowadzenie postępowań upominawczych, kontrolnych i egzekucyjnych, obsługa prawna - 50.838 zł. • Nagrody konkursowe - 428 zł. Zakupiono nagrody dla zwycięzców w konkursie „Na baterie też jest sposób – 2015” współorganizowanego z MCEE i MZGK Sp. z o.o. w Bolesławcu. Nagrody w postaci biletów wstępu do Bolesławieckiego Parku Wodnego ORKA i kina FORUM trafiły do dzieci i młodzieży z bolesławieckich przedszkoli i szkół podstawowych. • Dni Bolesławca i Bolesławieckiego Święta Ceramiki- 50.284 zł, sprzęt - komputerowy oraz nagrody dla uczestników „Konkursu – na baterie też jest sposób – 2014” i konkursu ekologicznego organizowanego podczas BŚC 2014 Zakupiono 36 pojemników do segregacji odpadów komunalnych, materiały biurowe, wyposażenie, które wykorzystano podczas akcji promujących selektywną zbiórkę odpadów komunalnych w ramach akcji w/w.Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi. W ramach działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w 2014 r., m.in. zrealizowano:		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
				<u>2015r.</u> - Promocja i zorganizowaniem akcji „Elektrograty wymiatamy z chaty”, – 52.505 zł realizacją konkursu „Na baterie też jest sposób”, promocją selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W celu promocji prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi dokonano zakupu 20.000 szt. ulotek „Nie spalaj odpadów!!! Szanuj zdrowie swoje i swoich bliskich”. Ulotki udostępnione zostały Straży Miejskiej, która wykorzystuje je podczas akcji informacyjnych. Ponadto ulotki wyłożone zostały w siedzibie Urzędu miasta oraz w MZGM. Zakupiono nagrody dla zwycięzców w konkursie „Na baterie też jest sposób – 2015” wykonanie - 428 zł. współorganizowanego z MCEE i MZGK Sp. z o.o. w Bolesławcu. Nagrody w postaci biletów wstępu do Bolesławieckiego Parku Wodnego ORKA i kina FORUM trafiły do dzieci i młodzieży z bolesławieckich przedszkoli i szkół podstawowych. - Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi (w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych) – 83.696 zł: - Realizacja i emisja dziesięciu odcinków cyklicznego materiału telewizyjnego „O bolesławieckich odpadach komunalnych prawie wszystko” emitowanego na antenie telewizji lokalnej (program ma przybliżyć mieszkańcom Bolesławca zasady prawidłowego postępowania z odpadami, a w szczególności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych), ekspozycja nośników w postaci logotypów i hasła „Pociąg do segregacji” na czterech autobusach komunikacji miejskiej, - Wykonanie i zamontowanie na obudowach śmietnikowych ok 250 szt. tablic informujących o właściwym postępowaniu z odpadami wielkogabarytowymi – tablice ułatwiają mieszkańcom i zarządom nieruchomości zgłaszanie tego typu odpadów do odbioru, - Przeprowadzenie podczas Dni Bolesławca dystrybucji materiałów promujących selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, współorganizacja konkursu ekologicznego „Na baterie też jest sposób 2015” oraz akcji „Elektrograty wymiatamy z chaty”; - Wykonanie i dystrybucja materiałów promujących selektywną zbiórkę odpadów komunalnych podczas Bolesławieckiego Święta Ceramiki 2015, innych akcji i wydarzeń plenerowych oraz bezpośrednio w siedzibie zakładu (torby ekologiczne, odblaskowe plecaki dla dzieci, smycze odblaskowe, papierowe torby do segregacji, słodczyce),		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
				- Oplaty pocztowe, prowadzenie postępowań upominawczych, kontrolnych i egzekucyjnych oraz wydatki organizacyjno-administracyjne, w tym obsługa pogwarancyjna oprogramowania komputerowego, wykonanie instalacji telefonicznej, usługi bankowe, dzierżawa pojemników na odpady - 26.873 zł, - Obsługa prawną, analizy, opracowania i opinie eksperckie -14.145 zł, - Wydatki organizacyjno-administracyjne - 3.912 zł.		
8.2.	Dostosowanie składowisk odpadów do standardów UE					
8.2.1	Kontrola sprawdzająca dostosowanie składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne do standardów UE	WIOŚ we Wrocławiu	2014-2015	<u>2014 r.</u> WIOŚ prowadził monitoring kontrolny składowisk Odpadów. W 2014 r prowadzono monitoring i utrzymanie terenu zrekultywowanego wysypiska odpadów w Łące. 10.398 zł Koszono teren składowiska i wywieziono trawę do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieiniu. 33.002 zł <u>2015 r.</u> Plan - 15.000 zł, wykonanie – 14.800 zł. Środki były przeznaczone na monitoring i utrzymanie terenu zrekultywowanego wysypiska odpadów w Łące - wykaszano teren składowiska z wywiezieniem wykoszonej trawy do Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych w Trzebieiniu.		
8.3.	Unieszkodliwianie odpadów azbestowych					
8.3.1	Gromadzenie informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest	Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne	2014-2015	zrealizowano		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
8.3.2	Przygotowanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne	2014-2015	zrealizowano		
8.3.3	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne	2014-2015	Zrealizowano. 2014r. Dofinansowania do prac wykonywanych w związku z usuwaniem wyrobów azbestowych lub zawierających azbest z obiektów budowlanych na terenie miasta Bolesławiec - 9.804 zł Usuwanie azbestu (osoby prawne) . Rozpatrzone jeden wniosek, złożony przez Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Bolesławcu - 2.592 zł 2015r. Usuwanie wyrobów zawierających azbest. plan - 60.000 zł, wykonanie – 8.310 zł. W 2015 r. wpłynął 1 wniosek od osoby fizycznej oraz 3 wnioski od osób prawnych.		
8.4.	Właściwe zagospodarowanie komunalnych osadów ściekowych					
8.4.1	Minimalizacja oddziaływania na środowisko osadów ściekowych poprzez prawidłowe ich zagospodarowanie	Gmina Miejska Bolesławiec, przedsiębiorstwa komunalne	2014-2015	zrealizowano		
9.	OCHRONA PRZED HAŁASEM.					
	Podniesienie komfortu akustycznego mieszkańców					
9.1.	Ograniczenie występowania przekroczeń normatywnych hałasu komunikacyjnego i przemysłowego					
9.1.1	Realizacja zadań przewidzianych dla poprawy infrastruktury drogowej oraz organizacji ruchu w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego	Gmina Miejska Bolesławiec, zarządcy dróg	2014-2015	zrealizowano		

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
9.1.2	Wprowadzanie pasów zieleni przy drogach, zieleni niskiej i wysokiej do wnętrz osiedlowych	Gmina Miejska Bolesławiec, zarządcy dróg	2014-2015	zrealizowano		
9.1.3	Działania modernizacyjne, m.in. stosowanie dźwiękochłonnych elewacji budynków, stosowanie stolarki okiennej na okna o podwyższonym wskaźniku izolacyjności akustycznej właściwej ($R_w > 30\text{dB}$) w budynkach narażonych na ponadnormatywny hałas i nowobudowanych obiektach	Gmina Miejska Bolesławiec, zarządcy nieruchomości	2014-2015	zrealizowano		
9.1.4	Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu	Gmina Miejska Bolesławiec, Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej, Powiat Bolesławiecki	2014-2015	zrealizowano		
9.2.	Kontrola poziomu hałasu pochodząca od obiektów przemysłowych oraz monitoring poziomu hałasu pochodzącego od środków komunikacji					
9.2.1	Kontrola przestrzegania przez zakłady przemysłowe poziomów hałasu określonych w decyzjach administracyjnych	WIOŚ we Wrocławiu	2014-2015	zrealizowano		
9.2.2	Wyznaczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obszarów chronionych przed hałasem	Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	zrealizowano		
9.2.3	Dalszy, systematyczny monitoring poziomu hałasu w tym zwiększenie liczby punktów oraz doskonalenie metod pomiarów	WIOŚ we Wrocławiu	2014-2015	zrealizowano		
10.	OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM					
	Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego					
10.1.	Minimalizacja emisji promieniowania niejonizującego do środowiska					

Nr zadania	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji	Sposób realizacji , stopień realizacji zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Uwagi
10.1.1	WIOŚ we Wrocławiu, Gmina Miejska Bolesławiec, właściciele i operatorzy anten	Gmina Miejska Bolesławiec, zarządcy dróg	2014-2015	zrealizowano		
10.1.2	Prowadzenie cyklicznych kontrolnych badań poziomów promieniowania na obszarach o zwiększonym stopniu ryzyka	WIOŚ we Wrocławiu	2014-2015	zrealizowano		
10.1.3	Uwzględnienie w planach zagospodarowania przestrzennego zagadnienia dotyczące pól elektromagnetycznych	Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	zrealizowano		
10.1.4	Preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego oraz w razie potrzeby wyznaczenie stref ograniczonego użytkowania w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym	Gmina Miejska Bolesławiec	2014-2015	zrealizowano		
				Łączne koszty realizacji założeń PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA W LATACH 2014 – 2015:	39 984 614 zł	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Bolesławiec

5. Podsumowanie

Niniejszy Raport opracowano jako realizację wymogu, wynikającego z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013r. poz. 1232 ze zm.). Program Ochrony Środowiska Miasta Bolesławiec jest zarówno długoterminowym planem strategicznym do roku 2021, jak też planem wdrożeniowym do roku 2017.

Zadania przewidziane do realizacji w analizowanym okresie zostały podjęte i zrealizowane. Realizacja części zadań ma charakter ciągły (działań corocznych, powtarzających się, cyklicznych). W okresie obejmującym lata 2014-2015 stopień realizacji zadań zaplanowanych jest na poziomie zaawansowanym. Zadania wyznaczone do realizacji w POŚ na 2014-2015 zostały zrealizowane na łączną kwotę 39,98 mln zł.

Z przeprowadzonej analizy oraz danych zamieszczonych w niniejszym Raporcie wynika, iż realizacja POŚ przebiega prawidłowo, a osiąganе rezultaty są zgodne z jego założeniami. Dla realizacji celu strategicznego wyznaczonego w POŚ „Rozwój gospodarczy miasta Bolesławiec przy zachowaniu i ochronie wartości przyrodniczych oraz racjonalnej gospodarce zasobami”, znaczenie ma przede wszystkim: poprawa stanu powietrza atmosferycznego, ochrona przed hałasem, ochrona przed chemicznym zanieczyszczeniem gleb i wód gruntowych, prawidłowa realizacja gospodarki odpadami, gospodarki ściekowej i ochrona wód, ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym, zapobieganie nadzwyczajnym zagrożeniom oraz prowadzenie systematycznej edukacji ekologicznej.

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Bolesławiec na lata 2014-2017 z uwzględnieniem lat 2018 - 2021 stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej. Realizacja zadań w latach 2014-2015, zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych, daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu Ochrony Środowiska, zgodnych z polityką ekologiczną Powiatu Bolesławieckiego i Województwa Dolnośląskiego, a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój miasta - obecnie jak i w perspektywie wieloletniej. Miasto Bolesławiec sukcesywnie realizuje zadania, kładąc szczególny nacisk na :

- optymalizację gospodarki wodno – ściekowej
- modernizację dróg miejskich
- racjonalną gospodarkę odpadami
- budowę ścieżek rowerowych
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez działania z zakresu termomodernizacji budynków użyteczności publicznej oraz modernizację systemów grzewczych
- konserwację i utrzymanie zieleni (cięcia korekcyjne drzew, wycinka drzew z terenu miasta i gminy)
- edukację ekologiczną.

Poniższa tabela zawiera koszty poniesione w ramach poprawy jakości środowiska na obszarze Bolesławca.

Tabela 5.1 Nakłady finansowe na poprawę jakości środowiska

L.p.	Nazwa zadania	Koszty poniesione ogółem (zł)	Udział procentowy nakładów finansowych na ochronę środowiska
1	Zintegrowana, trwale zrównoważona ochrona zasobów przyrody prowadzona w ramach racjonalnej polityki przestrzennej	3 375 119 zł	8,44%
2	Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego	15 000 zł	0,04%
3	Ochrona powierzchni ziemi	1 565 zł	0,00%
4	Ochrona zasobów złóż przez oszczędne i zrównoważone gospodarowanie	0 zł	0,00%
5	Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia	11 496 900 zł	28,75%
6	Poprawa jakości wód powierzchniowych oraz ochrona jakości i ilości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania	1 825 329 zł	4,57%
7	Utrzymywaniem standardów jakości powietrza	11 225 871 zł	28,08%
8	Racjonalna gospodarka odpadami	12 044 830 zł	30,12%
9	Podniesienie komfortu akustycznego mieszkańców	0 zł	0,00%
10	Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego	0 zł	0,00%
	Łączne koszty realizacji założeń PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA W LATACH 2014 – 2015:	39 984 614 zł	100,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta Bolesławiec

Największe nakłady (82%) Miasto Bolesławiec poniosło w związku z realizacją zadań w latach 2014 – 2015 związanych z racjonalną gospodarką odpadami – 30,12% i w zakresie zapobiegania poważnym awariom przemysłowym i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja skutków w razie ich wystąpienia – 28,75 i utrzymaniem standardów jakości powietrza atmosferycznego 28,08%. Na koszty główne w zakresie ochrony powietrza składają się zadania związane z rozbudową, modernizacją dróg i chodników, termomodernizacją obiektów. Natomiast na zintegrowaną, trwale zrównoważoną ochrona zasobów przyrody prowadzoną w ramach racjonalnej polityki przestrzennej oraz ochronę powierzchni ziemi i racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego poniesiono ok.8,5% wydatków. W zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych oraz

ochrony jakości i ilości wód podziemnych wraz z racjonalizacją ich wykorzystania poniesiono nakłady w wysokości 4,57%.

Wyżej wymienione działania w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczyniają się do poprawy, jakości środowiska na obszarze Miasta Bolesławiec. Oceniając dotychczasowy stan realizacji celów zaplanowanych w Programie Ochrony Środowiska jednoznacznie można stwierdzić, że na bieżąco są realizowane.

Na podstawie danych, m.in.: GUS, PMŚ, WIOŚ, PIG, IUNG, OSCh-R, RDOŚ, przeprowadzono analizę stanu środowiska na obszarze miasta Bolesławiec, w zakresie poszczególnych komponentów środowiska, w aspekcie spełniania wymogów obowiązujących przepisów prawa oraz dyrektyw UE. Najbardziej istotnymi w skali miasta problemami są: zanieczyszczenie powietrza - tzw. emisja niska, a także emisja liniowa i hałas drogowy.

Zgodnie z art. 85. Ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska „ochrona powietrza polega na zapewnieniu jak najlepszej jego jakości, w szczególności przez: utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej dopuszczalnych dla nich poziomów lub co najmniej na tych poziomach, zmniejszanie poziomów substancji w powietrzu co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane oraz zmniejszanie i utrzymanie poziomów substancji w powietrzu poniżej poziomów docelowych albo poziomów celów długoterminowych lub co najmniej na tych poziomach”.

W kontekście powyższego, zaproponowane kierunki działań sformułowane w odniesieniu do celów krótkoterminowych związane są z ograniczaniem emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących zarówno ze źródeł komunalnych, komunikacyjnych jak też i przemysłowych.

W celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza w wyniku prowadzenia komunalnej gospodarki ciepłej wyróżnić można dwa kierunki działań:

- *wzrost energooszczędności m.in. poprzez stosowanie zabiegów termoizolacyjnych - modernizacje budynków mieszkalnych, publicznych i innych;*
- *modernizacja lub przebudowa systemów ogrzewania* – modernizowana jest miejska sieć ciepła, następuje sukcesywna wymiana, modernizacja źródeł ogrzewania, wprowadzane są ekologiczne źródła energii szczególnie istotne w przypadku małych kotłowni oraz indywidualnych palenisk domowych (w gospodarce ciepłej duże znaczenie mają uwarunkowania rynkowe, stąd też wskazanie szczegółowych wytycznych nie jest możliwe; generalnie, na terenach, gdzie dominuje zabudowa rozproszona, brak jest ekonomicznego uzasadnienia dla rozwoju centralnych systemów ciepłowniczych).

Prace termomodernizacyjne na terenie Gminy Miejskiej Bolesławiec w latach 2014-2015 polegały głównie na:

- wymianie stolarki okiennej i drzwiowej,
- ocieplenie ścian fundamentowych, ścian nadziemia,
- wykonanie stropodachów,
- wymianie instalacji co.,
- remoncie pokryć dachowych.

Gmina Miejska Bolesławiec jest właścicielem 100% udziałów w Zakładzie Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. Spółka zajmuje się wytwarzaniem, przesyłem i dystrybucją ciepła oraz ciepłej wody użytkowej na terenie miasta. Wytwarzanie ciepła odbywa się w Ciepłowni Centralnej położonej przy ul. Gałczyńskiego o mocy zainstalowanej 46,52 MW, opalanej miałem węgla kamiennego. ZEC eksploatuje również jedną kotłownię gazową o mocy 0,26 MW, opalaną gazem ziemnym. ZEC zaopatruje w ciepło około 44% mieszkańców Bolesławca i zaspokaja w około 35% zapotrzebowanie na ciepło w Bolesławcu.

W 2015r. opracowany został Plan Gospodarki Niskoemisyjnej z Elementami Mobilności Miejskiej. Realizacja ww. Planu jest zgodna z celami POŚ w zakresie ochrony powietrza i zapobieganiu zmianom klimatycznym.

Kierunki działań związane z ograniczeniem zanieczyszczeń powietrza ze źródeł komunikacyjnych wiążą się w sposób bezpośredni z eliminacją lub zmniejszeniem uciążliwości transportu drogowego dla otoczenia i koncentrują się przede wszystkim na poprawie warunków ruchu drogowego poprzez zwiększenie płynności i przepustowości drogowej, na podwyższeniu standardów technicznych infrastruktury drogowej, budowie parkingów, rozwoju transportu zbiorowego, propagowaniu alternatywnego transportu - prowadzone są działania w zakresie budowy ścieżek rowerowych.

W celu utrzymania i dalszej poprawy stanu środowiska na terenie miasta w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej wykonywana jest budowa i modernizacja kanalizacji ściekowej, budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej.

Zadania w gospodarce ściekowej wynikają ze zobowiązań międzynarodowych Polski (stanowisko negocjacyjne w negocjacjach z UE w sprawie wdrażania Dyrektywy 91/271/EWG) i zapisów Prawa Wodnego oraz aktualnego stanu gospodarki ściekowej. Działania inwestycyjne wyznacza także Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych. Do końca 2015 r. i zgodnie z ustaleniami i przyjętą metodyką opracowania AKPOŚK2015, aglomeracje zostały podzielone na IV priorytety wg poniższych kryteriów:

Priorytet I. Aglomeracje priorytetowe dla wypełnienia zobowiązań akcesyjnych. Są to aglomeracje powyżej 100 000 RLM, które spełniają co najmniej 2 warunki zgodności z dyrektywą a w wyniku weryfikacji wielkości RLM i po zrealizowaniu planowanych inwestycji, uzyskują pełną zgodność z dyrektywą 91/271/EWG.

Priorytet II. Aglomeracje, które w wyniku zmian prawnych musiały przeprowadzić dodatkowe inwestycje gwarantujące im spełnienie warunków dyrektywy 91/271/EWG w zakresie oczyszczania ścieków (art. 5 ust. 2 dyrektywy) do dnia 31 grudnia 2015 r.

Priorytet III. Aglomeracje, które do dnia 31 grudnia 2015 r. planowały spełnić warunki dyrektywy 91/271/EWG dotyczące jakości i wydajności oczyszczalni oraz zagwarantować wyposażenie w sieć kanalizacyjną co najmniej na poziomie¹⁾:

- 95% – aglomeracje o RLM < 100 000,
- 98% – aglomeracje o RLM ≥ 100 000.

Priorytet IV Aglomeracje, które przez realizację planowanych działań inwestycyjnych – po dniu 31 grudnia 2015 r., spełnią warunki dyrektywy 91/271/EWG dotyczące jakości i wydajności oczyszczalni oraz zagwarantują wyposażenie w sieć kanalizacyjną co najmniej na poziomie:

- 95% – aglomeracje o RLM < 100 000,
- 98% – aglomeracje o RLM ≥ 100 000.

Aglomeracja Bolesławiec na koniec 2015 r. spełniała wymagania postawione Krajowy programie oczyszczania ścieków komunalnych. RLM aglomeracji zgodnie z aktem prawa miejscowego wynosi - 95 600, natomiast rzeczywisty RLM - 56 368 i jest dużo mniejszy od przepustowości oczyszczalni ścieków wyrażonej w RLM = 90 000. Stopień objęcia kanalizacją całego systemu aglomeracji Bolesławiec wynosi 98% dla aglomeracji Bolesławiec wymogiem jest 95% – aglomeracje o RLM < 100 000, w związku z tym Priorytet IV przyjęty AKPOŚK2015 był spełniony.

1) Niższe wartości wskaźników (95% i 98%), w stosunku do podanego (100%) w piśmie KE z dnia 21 lutego 2014r. – wynika z późniejszych uzgodnień przedstawicieli KZGW i Ministerstwa Środowiska z przedstawicielami KE.

W zakresie zabezpieczenia przed hałasem wykonywana jest m.in. modernizacja nawierzchni dróg, eliminowanie ruchu tranzytowego z obszarów zabudowy mieszkaniowej. W ramach ochrony przed hałasem oraz przed promieniowaniem elektromagnetycznym zaplanowano na lata 2014 - 2015 następujące zadania:

- Realizacja zadań przewidzianych dla poprawy infrastruktury drogowej oraz organizacji ruchu w celu obniżenia emisji hałasu komunikacyjnego
- Wprowadzanie pasów zieleni przy drogach, zieleni niskiej i wysokiej do wnętrza osiedlowych
- Działania modernizacyjne, m.in. stosowanie dźwiękochłonnych elewacji budynków, stosowanie stolarki okiennej na okna o podwyższonym wskaźniku izolacyjności akustycznej właściwej ($R_w > 30\text{dB}$) w budynkach narażonych na ponadnormatywny hałas i nowobudowanych obiektach
- Edukacja ekologiczna w zakresie zapobiegania nadmiernej emisji hałasu
- Kontrola poziomu hałasu pochodząca od obiektów przemysłowych oraz monitoring poziomu hałasu pochodzącego od środków komunikacji
- Kontrola przestrzegania przez zakłady przemysłowe poziomów hałasu określonych w decyzjach administracyjnych

Zadania zrealizowane przez Miasto w aspekcie ochrony przyrody zostały skupione na prowadzeniu inicjatyw proekologicznych, promujących walory środowiska przyrodniczego, o charakterze cyklicznym. Ponadto kontynuowane były działania w zakresie edukacji ekologicznej. Były to min poniżej wymienione działania:

- „Zielone przedszkola w Bolesławcu” zadanie realizowane w ramach dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Nagrody w konkursach ekologicznych organizowanych przez szkoły podstawowe i gimnazjalne;
- MCEE - nagrody w konkursach ekologicznych oraz zakup materiałów biurowych.
- Kampania informacyjną wśród mieszkańców oraz program edukacyjny dla młodzieży szkolnej, dotyczący zasobów i ochrony różnorodności biologicznej obszaru Bolesławca i jego okolicy. Zadanie zrealizowała narodowa Fundacja Ochrony Środowiska Centrum Informacji o Środowisku UNEP GRID z Warszawy, wniosek przeszedł pozytywnie ocenę formalną, nie uzyskał jednak dofinansowania z Funduszu Inicjatyw Obywatelskich.
- Przewóz uczestników na zajęcia terenowe realizowane we współpracy z Nadleśnictwem Bolesławiec na terenie Szkołki Leśnej w Osieczowie,
- Emisja programu „Gospodarka odpadami w Bolesławcu”,
- Światowy Dzień Ziemi i Sprzątanie Świata.
- Nagrody w konkursach ekologicznych organizowanych przez szkoły podstawowe i gimnazjalne,
- Zakup nagród dla laureatów konkursu plastycznego realizowanego w ramach zadania „Budowa ścieżki przyrodniczej wraz z infrastrukturą w parku miejskim przy ul. Parkowej w Bolesławcu”, dofinansowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu.
- Emisja materiałów proekologicznych w lokalnych mediach,
- Wydruk ulotek, utrzymanie domeny itp.
- Dni Bolesławca i Bolesławieckiego Święta Ceramiki, sprzęt komputerowy oraz nagrody dla uczestników „Konkursu – na baterie też jest sposób – 2014” i konkursu ekologicznego organizowanego podczas BŚC 2014

- Zakupiono 36 pojemników do segregacji odpadów komunalnych, materiały biurowe, wyposażenie, które wykorzystano podczas akcji promujących selektywną zbiórkę odpadów komunalnych w ramach akcji w/w.
- Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi.
- W ramach działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi w 2014 r., m.in. zrealizowano:
 - ekspozycję plakatów na słupach ogłoszeniowych Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Bolesławcu i Bolesławieckiego Ośrodka Kultury – Międzynarodowego Centrum Ceramiki w Bolesławcu,
 - ekspozycję plakatów na wiatkach przystankowych i w autobusach komunikacji miejskiej Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Bolesławcu,
 - 84 emisje 30-sekundowego materiału typu spot na antenie Radia Wrocław,
 - 84 emisje 30-sekundowego materiału typu spot na antenie Muzycznego Radia,
 - zakup materiałów promocyjnych, tj. torby ekologiczne, balony, długopisy, cukierki, stojak z logotypem MZGM, które dystrybuowano i wykorzystano podczas Dni Bolesławca i Bolesławieckiego Święta Ceramiki 2014,
 - ekspozycję „Pociąg do segregacji” wyklejaną na dwóch autobusach komunikacji Miejskiego Zakładu Komunikacji Sp. z o.o. w Bolesławcu,
 - seminaria (szkolenia) dla uczniów szkół i pracowników firm, jednostek i placówek bolesławieckich.
- Zorganizowaniem akcji „Elektrograty wymiatamy z chaty”, realizacją konkursu „Na baterie też jest sposób”, promocją selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W celu promocji prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi dokonano zakupu 20.000 szt. ulotek „Nie spalaj odpadów!!! Szanuj zdrowie swoje i swoich bliskich”. Ulotki udostępnione zostały Straży Miejskiej, która wykorzystuje je podczas akcji informacyjnych. Ponadto ulotki wyłożone zostały w siedzibie Urzędu miasta oraz w MZGM.
- Zakupiono nagrody dla zwycięzców w konkursie „Na baterie też jest sposób – 2015” współorganizowanego z MCEE i MZGK Sp. z o.o. w Bolesławcu. Nagrody w postaci biletów wstępu do Bolesławieckiego Parku Wodnego ORKA i kina FORUM trafiły do dzieci i młodzieży z bolesławieckich przedszkoli i szkół podstawowych.
- Działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi (w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów)
- Realizacja i emisja dziesięciu odcinków cyklicznego materiału telewizyjnego „O bolesławieckich odpadach komunalnych prawie wszystko” emitowanego na antenie telewizji lokalnej (program ma przybliżyć mieszkańcom Bolesławca zasady prawidłowego postępowania z odpadami, a w szczególności selektywnej zbiórki odpadów komunalnych),
- Ekspozycja nośników w postaci logotypów i hasła „Pociąg do segregacji” na czterech autobusach komunikacji miejskiej,
- Wykonanie i zamontowanie na obudowach śmietnikowych ok 250 szt. tablic informujących o właściwym postępowaniu z odpadami wielkogabarytowymi – tablice ułatwiają mieszkańcom i zarządom nieruchomości zgłaszanie tego typu odpadów do odbioru,

- Przeprowadzenie podczas Dni Bolesławca dystrybucji materiałów promujących selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, współorganizacja konkursu ekologicznego „Na baterie też jest sposób 2015” oraz akcji „Elektrograty wymiatamy z chaty”;
- Wykonanie i dystrybucja materiałów promujących selektywną zbiórkę odpadów komunalnych podczas Bolesławieckiego Święta Ceramiki 2015, innych akcji i wydarzeń plenerowych oraz bezpośrednio w siedzibie zakładu (torby ekologiczne, odblaskowe plecaki dla dzieci, smycze odblaskowe, papierowe torby do segregacji,

Działania związane z edukacją ekologiczną prowadziły następujące podmioty:

- Miejskie Centrum Edukacji Ekologicznej - Urząd Miasta Bolesławiec Rynek 41 – Ratusz, 59-700 Bolesławiec. (MCEE funkcjonuje w ramach Wydziału Komunalnego Urzędu Miasta Bolesławiec i ma swoją siedzibę w biurowcu przy pl. Marszałka J. Piłsudskiego nr 1, pokój nr 307).
- Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. ul. Staszica 6, 59-700 Bolesławiec.
- Centrum Edukacji Ekologicznej przy Młodzieżowym Domu Kultury im. Stanisława Wyspiańskiego w Bolesławcu ul. Grunwaldzka 5, 59-700 Bolesławiec.
- Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu
- Nadleśnictwo Bolesławiec, Mikołaja Brody 2a, 59-700 Bolesławiec.
- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. ul. Łasicka 17, 59-700 Bolesławiec

Pozostałe działania polegały na:

- Utrzymaniu terenów zieleni na terenie Miasta. Zakres rzeczowy realizowanych zadań obejmował między innymi: uzupełnienie nasadzeń drzew, krzewów i kwiatów na terenie zieleni miejskiej, pielęgnację żywopłotów i rabat wieloletnich, konserwację trawników i zieleńców, czyszczenie stawu i konserwację zamontowanych na terenie stawu przy ul. Bankowej urządzeń do napowietrzania wody, jesienne i wiosenne wygrabianie liści, konserwację i naprawę urządzeń parkowych oraz ukwiecenie Rynku. Wykonania prac odtworzeniowych (naprawczych) na zrewitalizowanym w 2010 r. fragmencie plant miejskich przy ul. Grunwaldzkiej oraz uzupełnienia nasadzeń roślinności wieloletniej na plantach miejskich przy ul. Kubika i przy Muzeum Ceramiki. Wykonanie nasadzeń drzew i krzewów przy zbiorniku retencyjnym przy ul. Jeleniogórskiej. Wykonano nasadzenia rekompensacyjne drzew i krzewów na terenach nieruchomości.
- W 2014 r rozpoczęto budowę ścieżki przyrodniczej w parku miejskim przy ul. Parkowej w Bolesławcu. Rozpoczęto realizację zadania po pozyskaniu dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu. Zadanie zostało zakończone i rozliczone w roku 2015 w ramach wydatków niewygasających.
- Opracowaniu wniosku aplikacyjnego projektu „System zarządzania w środowisku oraz utworzenie korytarzy ekologicznych w Bolesławcu” - . Zadanie dotyczyło opracowania wniosku aplikacyjnego do Programu LIFE 2014-2020 w celu realizacji działań na rzecz adaptacji do zmian klimatycznych w Bolesławcu oraz kształtowania zielonej infrastruktury i postaw proekologicznych społeczności lokalnej.

W ciągu dwuletniego okresu wydatkowaną na zrównoważoną ochronę zasobów przyrody kwotę 3,375 mln zł co stanowi około 8,44% poniesionych wydatków.

W latach 2014-2015 na terenie miasta nie stwierdzono przypadków zdarzeń o charakterze poważnych awarii, powodujących zanieczyszczenie środowiska.

Analiza realizacji POŚ w okresie objętym niniejszym Raportem wskazuje na prawidłową realizację celów, działań i zadań wyznaczonych w Programie ochrony środowiska (POŚ).

Działania i przedsięwzięcia w zakresie ochrony środowiska na terenie miasta Bolesławiec zmierzają w kierunku poprawy stanu środowiska, racjonalnego gospodarowania zasobami, w tym ograniczenia materiałochłonności, wodochłonności i energochłonności oraz zmniejszania emisji zanieczyszczeń, poprawy stanu powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego oraz wód powierzchniowych.

W wyniku podjętych działań uzyskano następujące efekty ekologiczne:

- zmniejszenie zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych ściekami sanitarnymi,
- obniżenie zapotrzebowania na energię cieplną oraz ograniczenie emisji pyłowej i gazowej,
- zmniejszenie uciążliwości hałasu oraz poprawa klimatu akustycznego,
- zmniejszenie negatywnej ingerencji w krajobrazie oraz kształtowanie estetycznego krajobrazu zharmonizowanego z otaczającą przyrodą,
- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców w poszczególnych aspektach ochrony środowiska.

Realizacja zadań zaplanowanych w Programie Ochrony Środowiska doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją. Wymiernymi efektami tak przeprowadzonych działań i przedsięwzięć ekologicznych jest osiągnięcie zakładanych efektów rzeczowych.

6. Wykaz materiałów źródłowych:

1. ZARZĄDZENIE NR 90/2015 PREZYDENTA MIASTA BOLESŁAWIEC z dnia 26 marca 2015 r. w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2014 rok
2. ZARZĄDZENIE NR 114/2016 PREZYDENTA MIASTA BOLESŁAWIEC z dnia 30 marca 2016 r. w sprawie sprawozdania z wykonania budżetu miasta za 2015 rok
3. Program Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego– aktualizacja
4. Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2013 r.
5. Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w 2014 r.
6. Programu ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej
7. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo Ochrony Środowiska (tj. Dz.U. z 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.);
8. Ustawa z dnia 18 lipca.2001 r. Prawo wodne (tj. Dz.U. 2015 r., poz. 469 z późn. zm.);
9. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. - o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1651 z późn. zm.);
10. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2015 r., poz. 196 z późn. zm.);
11. Ustawa z dnia 3 lutego1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 909 z późn. zm.);
12. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 686 z późn. zm.);
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2014 r., poz. 1800);
14. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2007 r. nr 61 poz. 417 z późn.zm.);
15. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. 2010 nr 72 poz. 466);
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2014 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji (Dz.U. 2014 r., poz. 995);

17. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2008 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu wód podziemnych (Dz. U. 2008 r. nr 143 poz. 896);
18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2012 r., poz. 1031);
19. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz.U. 2014 r., poz. 112);
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2003 r. nr 192 poz. 1883);
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 grudnia 2002 r. w sprawie poważnych awarii objętych obowiązkiem zgłoszenia do Głównego Inspektora Ochrony Środowiska (Dz. U. 2003 r. nr 5 poz. 58);
22. Pakiet klimatyczno-energetyczny. www.kobize.pl
23. Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej, Ministerstwo Gospodarki i Ministerstwo Środowiska, 2011 r.
24. Warsztaty „Plan działań na rzecz zrównoważonej energii – przygotowanie i wdrażanie” Kraków, - materiały informacyjne,
25. „Krajowy plan działań dotyczący efektywności energetycznej”,
26. „Krajowy plan działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych”
27. „Zielona Księga Europejskiej Strategii Bezpieczeństwa Energetycznego”,
28. „Założenia Narodowego Programu Rozwoju Gospodarki Niskoemisyjnej”,
29. „Strategia Rozwoju Kraju 2020”,
30. „Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa 2020 r.”,
31. „Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku”,